

PRÍLOHA I – VŠEOBECNÉ PODMIENKY**Obsah**

PRÍLOHA I – VŠEOBECNÉ PODMIENKY	1
ČASŤ A – PRÁVNE A ADMINISTRATÍVNE USTANOVENIA	3
Článok II.1 – Vymedzenie pojmov	3
Článok II.2 – Všeobecné povinnosti a úlohy prijímateľov	4
II.2.1 Všeobecné povinnosti a úlohy prijímateľov.....	4
II.2.2 Všeobecné povinnosti a úlohy každého prijímateľa	4
II.2.3 Všeobecné povinnosti a úlohy koordinátora	5
Článok II.3 – Komunikácia medzi zmluvnými stranami	6
II.3.1 Forma komunikácie a komunikačné prostriedky	6
II.3.2 Dátum komunikácie	6
Článok II.4 – Zodpovednosť za škody	6
Článok II.5 – Konflikt záujmov	6
Článok II.6 – Mlčanlivosť	7
Článok II.7 – Spracovanie osobných údajov.....	7
II.7.1 Spracovanie osobných údajov Komisiou	7
II.7.2 Spracovanie osobných údajov prijímateľmi.....	7
Článok II.8 – Zviditeľnenie financovania Únie	8
II.8.1 Informácie o financovaní z prostriedkov Únie a použitie znaku Európskej únie.....	8
II.8.2 Vyhlásenia o vylúčení zodpovednosti Komisie	8
Článok II.9 – Existujúce práva a vlastníctvo a využívanie výsledkov (vrátane práv duševného a priemyselného vlastníctva).....	9
II.9.1 Vlastníctvo výsledkov zo strany prijímateľov	9
II.9.2 Existujúce práva	9
II.9.3 Právo využívať výsledky a existujúce práva zo strany Únie.....	9
Článok II.10 – Zadanie zákaziek nevyhnutných na vykonávanie akcie	10
Článok II.11 – Zadanie zákaziek subdodávateľom na úlohy, ktoré sú súčasťou akcie	11
Článok II.12 – Finančná podpora tretím stranám.....	11
Článok II.13 – Zmeny zmluvy	12
Článok II.14 – Postúpenie platobných nárokov tretím stranám.....	12
Článok II.15 – Vyššia moc	13
Článok II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie	13
II.16.1 Pozastavenie vykonávania zo strany prijímateľov	13
II.16.2 Pozastavenie vykonávania zo strany Komisie.....	13
II.16.3 Dôsledky pozastavenia	14
Článok II.17 – Vypovedanie zmluvy	15
II.17.1 Vypovedanie zmluvy koordinátorom.....	15
II.17.2 Vypovedanie účasti jedného alebo viacerých prijímateľov koordinátorom	15
II.17.3 Vypovedanie zmluvy alebo účasti jedného alebo viacerých prijímateľov Komisiou	15
II.17.4 Dôsledky vypovedania	17
Článok II.18 – Rozhodné právo, urovnávanie sporov a vykonateľné rozhodnutia...	19

ČASŤ B – FINANČNÉ USTANOVENIA	20
Článok II.19 – Oprávnené náklady	20
II.19.1 Podmienky pre oprávnenosť nákladov	20
II.19.2 Oprávnené priame náklady	20
II.19.3 Oprávnené nepriame náklady	21
II.19.4 Neoprávnené náklady	21
Článok II.20 – Identifikovateľnosť a overiteľnosť vykázaných súm	22
II.20.1 Vykazovanie nákladov a príspevkov	22
II.20.2 Záznamy a iné dokumenty na doloženie vykázaných nákladov a príspevkov	22
II.20.3 Podmienky na určenie súladu postupov nákladového účtovníctva ...	23
Článok II.21 – Oprávnenosť nákladov subjektov prepojených s prijímateľmi	24
Článok II.22 – Rozpočtové presuny	24
Článok II.23 – Nedodržanie povinnosti podávania správ	25
Článok II.24 – Pozastavenie platieb a platobnej lehoty	25
II.24.1 Pozastavenie platieb	25
II.24.2 Pozastavenie platobnej lehoty	26
Článok II.25 – Výpočet konečnej sumy grantu	27
II.25.1 Krok 1 – Uplatnenie sadzby refundácie na oprávnené náklady a pripočítanie financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, jednotkových, paušálnych a jednorazových príspevkov	27
II.25.2 Krok 2 – Obmedzenie na <i>maximálnu sumu grantu</i>	28
II.25.3 Krok 3 – Zníženie z dôvodu zásady neziskovosti	28
II.25.4 Krok 4 – Zníženie z dôvodu nesprávneho vykonávania alebo porušenia iných povinností	29
Článok II.26 – Vymáhanie	29
II.26.1 Vymáhanie v čase platby zostatku	29
II.26.2 Vymáhanie po platbe zostatku	29
II.26.3 Postup vymáhania	30
II.26.4 Úroky z omeškania	30
II.26.5 Bankové poplatky	30
Článok II.27 – Kontroly, audity a hodnotenia	31
II.27.1 Technické a finančné kontroly, audity, priebežné a záverečné hodnotenia	31
II.27.2 Povinnosť uchovávať dokumenty	31
II.27.3 Povinnosť poskytovať informácie	31
II.27.4 Kontroly na mieste	32
II.27.5 Námietskové konanie v rámci auditu	32
II.27.6 Účinky zistení auditu	32
II.27.7 Náprava systémových alebo opakujúcich sa nezrovnalostí, podvodu alebo porušenia povinností	32
II.27.8 Práva úradu OLAF	34
II.27.9 Práva Európskeho dvora audítorov a Európskej prokuratúry	35

ČASŤ A – PRÁVNE A ADMINISTRATÍVNE USTANOVENIA

ČLÁNOK II.1 – VYMEDZENIE POJMOV

Na účely tejto zmluvy platí toto vymedzenie pojmov:

„akcia“: súbor činností alebo projekt, na ktorý bol udelený grant a ktorý majú vykonávať prijímatelia v súlade s prílohou I;

„porušenie povinností“: neplnenie jedného zmluvného záväzku alebo viacerých zmluvných záväzkov zo strany prijímateľa.

„dôverné informácie alebo dokumenty“: akékoľvek informácie alebo dokumenty (v akomkoľvek formáte), ktoré získala ktorákoľvek zmluvná strana od druhej zmluvnej strany, alebo ku ktorým získala prístup v súvislosti s vykonávaním zmluvy, a ktoré ktorákoľvek zo zmluvných strán písomne označila ako dôverné. Nezahŕňajú informácie, ktoré sú verejne dostupné;

„konflikt záujmov“: situácia, v ktorej je nestranné a objektívne plnenie zmluvy prijímateľom ohrozené z rodinných alebo citových dôvodov, z dôvodov politickej alebo národnej príslušnosti, ekonomického záujmu, akéhokoľvek iného priameho alebo nepriameho osobného záujmu alebo akéhokoľvek iného záujmu spoločného s Komisiou alebo akoukoľvek treťou stranou v súvislosti s predmetom zmluvy.

„priame náklady“: tie osobitné náklady, ktoré sú priamo spojené s vykonávaním akcie a ktoré jej tak možno priamo pripísať. Nesmú zahŕňať žiadne nepriame náklady;

„vyššia moc“: každá nepredvídateľná a výnimočná situácia alebo udalosť, ktorú nemôžu zmluvné strany ovplyvniť, ktorá nie je zavinená chybou alebo neobstaraním týchto zmluvných strán alebo subdodávateľov, prepojených subjektov alebo tretích strán, ktorým sa poskytuje finančná podpora, a o ktorej sa preukáže, že sa jej nebolo možné i napriek vynaloženému úsiliu vyhnúť. Za vyššiu moc sa nemôžu považovať tieto prípady: pracovné spory, štrajky, finančné ťažkosti alebo neposkytnutie plnenia, nedostatky vo vybavení alebo chyby materiálu či omeškania pri poskytovaní plnenia, vybavenia alebo materiálu, pokiaľ nie sú priamym dôsledkom relevantného prípadu vyššej moci;

„oficiálne oznámenie“: písomná forma komunikácie medzi zmluvnými stranami prostredníctvom pošty alebo elektronickej pošty, ktorá poskytuje odosielateľovi presvedčivý dôkaz o doručení správy uvedenému prijímateľovi;

„podvod“: akékoľvek konanie alebo opomenutie týkajúce sa predloženia falošných, nesprávnych alebo neúplných vyhlásení alebo dokumentov, ktoré majú za následok spreneveru alebo neoprávnené zadržanie finančných prostriedkov alebo aktív z rozpočtu Únie, nezverejnenie informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou s rovnakým účinkom alebo nesprávne použitie takýchto finančných prostriedkov alebo aktív na iné účely ako tie, na ktoré boli pôvodne udelené.

„závažné odborné pochybenie“: porušenie platných zákonov alebo právnych predpisov alebo etických noriem profesie, ku ktorej osoba alebo subjekt patria, alebo akékoľvek pochybenie osoby alebo subjektu, ktoré má dosah na ich profesionálnu dôveryhodnosť, ak takéto ich konanie svedčí o zlom úmysle alebo hrubej neobstaranosti.

„obdobie vykonávania“: obdobie vykonávania činností, ktoré sú súčasťou akcie, ako sa uvádza v článku I.2.2;

„nepriame náklady“: tie náklady, ktoré nie sú osobitnými nákladmi priamo spojenými s vykonávaním akcie a ktoré jej nemožno priamo pripísať. Nesmú zahŕňať žiadne náklady určené alebo vykázané ako priame oprávnené náklady;

„**nezrovnalosť**“: akékoľvek porušenie ustanovenia práva Únie vyplývajúce z konania alebo opomenutia zo strany prijímateľa, ktoré má alebo by mohlo mať poškodzujúci vplyv na rozpočet Únie;

„**maximálna suma grantu**“: maximálny príspevok EÚ na akciu, ako sa vymedzuje v článku I.3.1;

„**existujúci materiál**“: akékoľvek materiály, dokument, technológia alebo odborné znalosti, ktoré existovali už pred tým, ako ich prijímateľ použil na produkciu výsledku v rámci vykonávania akcie;

„**existujúce právo**“: akékoľvek právo duševného a priemyselného vlastníctva týkajúce sa existujúceho materiálu; môže ísť o vlastnícke právo, licenčné právo a/alebo užívacie právo patriace prijímateľovi alebo akejkoľvek inej tretej strane;

„**prepojená osoba**“: každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá je členom správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu prijímateľa alebo ktorá má právomoc zastupovať, prijímať rozhodnutia alebo vykonávať kontrolu, pokiaľ ide o prijímateľa;

„**dátum začatia**“: dátum, ktorým sa začína vykonávanie akcie, ako sa stanovuje v článku I. 2.2;

„**zákazka zadaná subdodávateľovi**“: zákazka v zmysle článku II.10, ktorá zahŕňa vykonávanie úloh, ktoré sú súčasťou akcie podľa prílohy II, treťou stranou.

ČLÁNOK II.2 – VŠEOBECNÉ POVINNOSTI A ÚLOHY PRIJÍMATEĽOV

II.2.1 Všeobecné povinnosti a úlohy prijímateľov

Prijímateelia:

- a) sú spoločne a nerozdielne zodpovední za uskutočnenie *akcie* v súlade so zmluvou. Ak prijímateľ nevykoná svoju časť akcie, prechádza zodpovednosť za vykonanie tejto časti na ostatných prijímateľov (avšak bez toho, aby sa zvýšila *maximálna suma grantu*);
- b) musia spoločne alebo jednotlivo dodržiavať všetky právne záväzky, ktorými sú viazaní podľa uplatniteľných právnych predpisov EÚ, medzinárodných a vnútroštátnych právnych predpisov;
- c) musia prijať primerané vnútorné opatrenia na riadne vykonávanie *akcie*. Tieto opatrenia musia byť v súlade s podmienkami zmluvy. Ak sa tak stanovuje v osobitných podmienkach, tieto opatrenia musia nadobudnúť formu internej dohody o spolupráci medzi prijímateľmi.

II.2.2 Všeobecné povinnosti a úlohy každého prijímateľa

Každý prijímateľ musí:

- a) bezodkladne informovať koordinátora o každej udalosti alebo okolnosti, ktorá by podľa neho mohla mať vplyv na vykonávanie *akcie* alebo by mohla spôsobiť oneskorenie vykonávania *akcie*;
- b) bezodkladne informovať koordinátora:
 - i) o každej zmene týkajúcej sa jeho právnej, finančnej, technickej alebo organizačnej situácie alebo zmene vlastníckych vzťahov, ako aj o každej zmene jeho názvu, adresy alebo právneho zástupcu;

- ii) o každej zmene týkajúcej sa právnej, finančnej, technickej alebo organizačnej situácie alebo zmene vlastníckych vzťahov jeho prepojených subjektov a o každej zmene ich názvu, adresy alebo právneho zástupcu;
 - iii) o každej zmene týkajúcej sa situácií vyžadujúcich si vylúčenie uvedených v článku 136 nariadenia (EÚ) 2018/1046, a to aj v prípade jeho prepojených subjektov;
- c) včas predložiť koordinátorovi:
- i) údaje potrebné na vypracovanie správ, finančných výkazov a ostatných dokumentov podľa zmluvy;
 - ii) všetky potrebné dokumenty, ktoré sa požadujú na vykonávanie auditov, kontrol alebo hodnotení, ako sa stanovuje v článku II.27.
 - iii) všetky ďalšie informácie, ktoré sa majú poskytnúť Komisii podľa zmluvy, okrem prípadov, keď sa v zmluve stanovuje povinnosť prijímateľa predložiť takéto informácie priamo.

II.2.3 Všeobecné povinnosti a úlohy koordinátora

Koordinátor:

- a) musí monitorovať vykonávanie *akcie*, aby sa zabezpečilo, že *akcia* sa vykonáva v súlade s podmienkami zmluvy;
- b) je sprostredkovateľom v prípade každej výmeny informácií medzi prijímateľmi a Komisiou, okrem prípadov, keď sa v zmluve stanovuje inak. Koordinátor najmä:
 - i) musí bezodkladne informovať Komisiu o:
 - každej zmene názvu, adresy alebo právneho zástupcu ktoréhokoľvek z prijímateľov alebo jeho prepojených subjektov,
 - každej zmene týkajúcej sa právnej, finančnej, technickej alebo organizačnej situácie alebo zmene vlastníckych vzťahov ktoréhokoľvek z prijímateľov alebo jeho prepojených subjektov,
 - každej udalosti alebo okolnosti, ktorá by podľa neho mohla mať vplyv na vykonávanie *akcie* alebo by mohla spôsobiť oneskorenie jej vykonávania;
 - o každej zmene týkajúcej sa situácií vyžadujúcich si vylúčenie uvedených v článku 136 nariadenia (EÚ) 2018/1046 v prípade ktoréhokoľvek z prijímateľov alebo ich prepojených subjektov;
 - ii) je zodpovedný za poskytnutie všetkých dokumentov a informácií Komisii požadovaných podľa zmluvy, okrem prípadov, ak sa v zmluve stanovuje inak. Ak sa vyžadujú informácie od ostatných prijímateľov, koordinátor zodpovedá za získanie a overenie týchto informácií pred ich postúpením Komisii;
- c) musí prijať náležité opatrenia na poskytnutie akejkoľvek finančnej záruky požadovanej podľa zmluvy;
- d) musí vyhotoviť žiadosti o platbu v súlade so zmluvou;
- e) ak je určený ako jediný prijímateľ platieb v mene všetkých prijímateľov, musí zabezpečiť, aby sa všetky príslušné platby prijímateľom poukázali bez zbytočného odkladu;
- f) je zodpovedný za poskytnutie všetkých potrebných dokumentov, ktoré sa požadujú na vykonanie kontrol a auditov začatých pred platbou zostatku alebo dokumentov potrebných na hodnotenie, ako sa stanovuje v článku II.27.

Koordinátor nesmie postúpiť žiadnu časť svojich úloh na ďalších prijímateľov alebo na tretiu stranu.

ČLÁNOK II.3 – KOMUNIKÁCIA MEDZI ZMLUVNÝMI STRANAMI

II.3.1 Forma komunikácie a komunikačné prostriedky

Každá komunikácia týkajúca sa zmluvy alebo jej vykonávania:

- a) sa musí uskutočniť písomne (v papierovej alebo elektronickej forme);
- b) musí v nej byť uvedené číslo zmluvy; a
- c) sa musí uskutočniť s použitím kontaktných údajov uvedených v článku I.6.

Ak niektorá zmluvná strana požiada o písomné potvrdenie elektronickej komunikácie v primeranej lehote, odosielateľ musí poskytnúť čo najskôr originálnu podpísanú papierovú verziu komunikácie.

II.3.2 Dátum komunikácie

Komunikácia sa považuje za uskutočnenú v momente jej prijatia prijímajúcou stranou, pokiaľ sa v zmluve neuvádza, že komunikácia sa považuje za uskutočnenú v deň, keď bola odoslaná.

E-mail sa považuje za prijatý prijímajúcou stranou v deň jeho odoslania za predpokladu, že je odoslaný na e-mailovú adresu uvedenú v článku I.6. Odosielajúca strana musí byť schopná preukázať dátum jeho odoslania. Ak odosielajúca strana dostane správu o nedoručení, musí vynaložiť maximálne úsilie na zabezpečenie toho, aby druhá zmluvná strana komunikáciu e-mailom alebo poštou naozaj dostala. Takýto prípad sa nepovažuje za porušenie povinnosti odosielajúcej strany odoslať takúto komunikáciu v stanovenej lehote.

Pošta zaslaná Komisii prostredníctvom poštových alebo kuriérskych služieb sa považuje za prijatú Komisiou v deň, kedy ju zaregistruje oddelenie uvedené v článku I.6.

Oficiálne oznámenia sa považujú za prijaté prijímajúcou stranou v deň doručenia uvedený na doklade o potvrdení doručenia správy konkrétnemu prijímateľovi, ktorý dostala odosielajúca strana.

ČLÁNOK II.4 – ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODY

II.4.1 Komisia nie je zodpovedná za žiadnu škodu, ktorú spôsobí alebo utrpí ktorýkoľvek z prijímateľov, ani za žiadnu škodu spôsobenú tretím stranám počas vykonávania *akcie* alebo v dôsledku jej vykonávania.

II.4.2 S výnimkou prípadov *vyššej moci* musia prijímatelia nahradiť Komisii všetky škody, ktoré utrpí v dôsledku vykonávania *akcie* alebo v dôsledku toho, že *akcia* nebola vykonávaná v plnom súlade so zmluvou.

ČLÁNOK II.5 – KONFLIKT ZÁUJMOV

II.5.1 Prijímatelia musia prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabránili akémukoľvek *konfliktu záujmov*.

II.5.2 Prijímatelia musia bezodkladne informovať Komisiu o akejkoľvek situácii, ktorá predstavuje *konflikt záujmov* alebo by mohla k nemu viesť. Prijímatelia musia bezodkladne prijať všetky opatrenia potrebné na nápravu takejto situácie.

Komisia môže overiť, či sú tieto prijaté opatrenia primerané, a môže vyžadovať prijatie dodatočných opatrení v stanovenej lehote.

ČLÁNOK II.6 – MLČANLIVOSŤ

II.6.1 Počas vykonávania *akcie* a v priebehu piatich rokov po platbe zostatku musia zmluvné strany zachovávať dôverný charakter všetkých *dôverných informácií a dokumentov*.

II.6.2 Zmluvné strany môžu použiť *dôverné informácie a dokumenty* z dôvodu iného ako je plnenie svojich povinností podľa zmluvy len vtedy, ak vopred získali písomný súhlas druhej zmluvnej strany.

II.6.3 Povinnosť zachovávať mlčanlivosť sa neuplatňuje, ak:

- a) zmluvná strana, ktorá dôverné informácie poskytla, súhlasí s tým, že oslobodí druhú stranu od povinnosti zachovávať mlčanlivosť;
- b) sa *dôverné informácie alebo dokumenty* zverejnia iným spôsobom, než je porušenie povinnosti zachovať mlčanlivosť;
- c) sprístupnenie *dôverných informácií alebo dokumentov* sa vyžaduje na základe právnych predpisov.

ČLÁNOK II.7 – SPRACOVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV

II.7.1 Spracovanie osobných údajov Komisiou

Všetky osobné údaje uvedené v zmluve musí Komisia spracovať v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1725¹.

Takéto údaje musia byť spracovávané prevádzkovateľom údajov uvedeným v článku I.6 výhradne na účely vykonávania, riadenia a monitorovania zmluvy alebo ochrany finančných záujmov EÚ vrátane kontrol, auditov a vyšetrovaní v súlade s článkom II.27.

Prijímatelia majú právo na prístup k svojim osobným údajom, na ich opravu alebo vymazanie, právo na obmedzenie ich spracúvania alebo prípadne právo na prenosnosť údajov alebo právo namietat' proti spracúvaniu údajov v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1725. Na tento účel musia zaslať všetky otázky týkajúce sa spracovania svojich osobných údajov prevádzkovateľovi údajov uvedenému v článku I.6.

Prijímatelia majú právo kedykoľvek sa obrátiť na Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov.

II.7.2 Spracovanie osobných údajov prijímateľmi

Prijímatelia musia spracovávať osobné údaje súvisiace s touto zmluvou v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi o ochrane údajov (vrátane povolení alebo oznamovacej povinnosti).

Prijímatelia môžu poskytnúť svojim zamestnancom prístup len k údajom, ktoré sú nevyhnutne potrebné na vykonávanie, riadenie a monitorovanie zmluvy. Prijímateľ musí zabezpečiť, aby

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES.

sa pracovníci oprávnení spracúvať osobné údaje, zaviazali, že zachovávajú dôvernosť informácií, alebo aby sa na ne vzťahovala primeraná zákonná povinnosť zachovávať mlčanlivosť.

Prijímatelia musia prijať vhodné technické a organizačné bezpečnostné opatrenia so zreteľom na riziká súvisiace so spracovaním a s charakterom, rozsahom, kontextom a účelmi spracovania príslušných osobných údajov. Cieľom je zaistiť:

- a) pseudonymizáciu a šifrovanie osobných údajov;
- b) schopnosť zabezpečiť trvalú dôvernosť, integritu, dostupnosť a odolnosť systémov a služieb spracúvania;
- c) schopnosť včas obnoviť dostupnosť osobných údajov a prístup k nim v prípade fyzického alebo technického incidentu;
- d) proces pravidelného testovania, posudzovania a hodnotenia účinnosti technických a organizačných opatrení na zaistenie bezpečnosti spracúvania;
- e) opatrenia na ochranu osobných údajov pred náhodným alebo nezákonným zničením, stratou, zmenou, neoprávneným poskytnutím osobných údajov, ktoré sa prenášajú, uchovávajú alebo inak spracúvajú, alebo neoprávneným prístupom k nim.

ČLÁNOK II.8 – ZVIDITEĽNENIE FINANCOVANIA ÚNIE

II.8.1 Informácie o financovaní z prostriedkov Únie a použitie znaku Európskej únie

S výnimkou prípadov, v ktorých Komisia požaduje alebo rozhodne inak, sa vo všetkých oznámeniach alebo publikáciách, vrátane propagácie na konferenciách alebo seminároch alebo v akomkoľvek informačnom či reklamnom materiáli (ako sú brožúry, letáky, plagáty, prezentácie atď., a to aj v elektronickej forme), zrealizovaných prijímateľmi spoločne alebo jednotlivo a súvisiacich s *akciou*, musí:

- a) uviesť, že na *akciu* bolo poskytnuté financovanie z Únie; a
- b) zobrazit' znak Európskej únie.

V prípade zobrazenia v spojení s iným logom musí byť znak Európskej únie dostatočne výrazný.

Povinnosť zobrazit' znak Európskej únie nedáva prijímateľom právo na výlučné používanie. Prijímatelia si nesmú znak Európskej únie ani podobnú ochrannú známku alebo logo prisvojiť, či už prostredníctvom registrácie alebo akýmkoľvek iným spôsobom.

Prijímatelia môžu na účely prvého, druhého a tretieho pododseku a za podmienok v nich stanovených používať znak Európskej únie bez toho, aby na tento účel vopred získali súhlas Komisie.

II.8.2 Vyhlásenia o vylúčení zodpovednosti Komisie

Vo všetkých oznámeniach alebo publikáciách súvisiacich s *akciou* a zrealizovaných prijímateľmi spoločne alebo jednotlivo, a to v akejkoľvek forme a za použitia akýchkoľvek prostriedkov, sa musí uviesť:

- a) že vyjadrujú iba názor autora; a
- b) že Komisia nie je zodpovedná za akékoľvek použitie informácií v nich obsiahnutých.

ČLÁNOK II.9 – EXISTUJÚCE PRÁVA A VLASTNÍCTVO A VYUŽÍVANIE VÝSLEDKOV (VRÁTANE PRÁV DUŠEVNÉHO A PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA)

II.9.1 Vlastníctvo výsledkov zo strany prijímateľov

Ak sa v zmluve nestanovuje inak, vlastníctvo výsledkov *akcie*, správ a iných dokumentov, ktoré sa jej týkajú, vrátane práv priemyselného a duševného vlastníctva, prináleží prijímateľom.

II.9.2 Existujúce práva

Ak Komisia zašle prijímateľom písomnú žiadosť a uvedie v nej, ktoré výsledky má v úmysle použiť, prijímatelia musia:

- a) zostaviť zoznam všetkých *existujúcich práv* obsiahnutých v týchto výsledkoch; a
- b) poskytnúť tento zoznam Komisii najneskôr spolu so žiadosťou o platbu zostatku.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby oni alebo ich prepojené subjekty mali všetky práva na využívanie *existujúcich práv* počas vykonávania zmluvy.

II.9.3 Právo využívať výsledky a existujúce práva zo strany Únie

Prijímatelia udeľujú Únii tieto práva na využívanie výsledkov *akcie*:

- a) využitie na vlastné účely, a najmä na sprístupnenie osobám pracujúcim pre Komisiu, ostatným inštitúciám Únie, agentúram a subjektom a inštitúciám členských štátov, ako aj na kopírovanie, reprodukovanie celku alebo časti s neobmedzeným počtom kópií;
- b) reprodukcia: právo udeliť súhlas na priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie výsledkov akýmkoľvek spôsobom (mechanickým, digitálnym alebo iným) a v akejkolvek forme, vcelku alebo sčasti;
- c) informovanie verejnosti: právo povoliť akékoľvek zverejnenie, predstavenie alebo sprístupnenie verejnosti drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania výsledkov verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí; toto právo tiež zahŕňa komunikáciu a vysielanie prostredníctvom káblového alebo satelitného prenosu;
- d) šírenie: právo povoliť akúkoľvek formu verejného šírenia výsledkov alebo kópií výsledkov;
- e) úprava: právo upraviť výsledky;
- f) preklad;
- g) právo uchovávať a archivovať výsledky v súlade s predpismi o správe dokumentov, ktoré sa vzťahujú na Komisiu, vrátane digitalizácie alebo konverzie formátu na účely uchovávania alebo nového použitia;
- h) ak výsledky predstavujú dokumenty, právo povoliť opakované použitie dokumentov v súlade s rozhodnutím Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie, pokiaľ je uvedené rozhodnutie uplatniteľné a pokiaľ príslušné dokumenty patria do rozsahu jeho pôsobnosti a netvorí výnimku v rámci žiadneho z jeho ustanovení; na účely tohto ustanovenia majú pojmy „opakované použitie“ a „dokument“ význam, ktorý im určuje rozhodnutie 2011/833/EÚ.

Uvedené práva môžu byť bližšie špecifikované v osobitných podmienkach.

Ďalšie práva využívania zo strany Únie sa môžu stanoviť v osobitných podmienkach.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby Únia mala právo využívať všetky *existujúce práva* obsiahnuté vo výsledkoch *akcie*. Pokiaľ sa v osobitných podmienkach nestanovuje inak, *existujúce práva* sa musia využívať na rovnaké účely a za rovnakých podmienok ako práva, ktoré sa vzťahujú na využívanie výsledkov *akcie*.

Informácia o vlastníkovi autorských práv sa musí uviesť v prípade, že Únia uverejní výsledky. Informácia o autorských právach sa musí uviesť takto: „© – rok – meno vlastníka autorských práv. Všetky práva vyhradené. Licencia udelená Európskej únii za stanovených podmienok.“

Ak prijímatelia udelia práva na používanie Komisii, nemá to vplyv na jej povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa článku II.6 ani na povinnosti prijímateľov podľa článku II.2.1.

ČLÁNOK II.10 – ZADANIE ZÁKAZIEK NEVYHNUTNÝCH NA VYKONÁVANIE AKCIE

II.10.1 Ak si vykonávanie *akcie* vyžaduje obstarávanie tovaru, prác alebo služieb zo strany prijímateľov, prijímatelia môžu zadať zákazku v súlade s ich obvyklými nákupnými praktikami za predpokladu, že zákazka sa udelí na základe ponuky, ktorá predstavuje najlepší pomer medzi kvalitou a cenou, alebo v náležitých prípadoch na základe ponuky s najnižšou cenou. Pritom musia zabrániť akémukoľvek *konfliktu záujmov*.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby Komisia, Európsky dvor audítorov a Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) mohli vykonávať svoje právomoci podľa článku II.27 aj voči dodávateľom prijímateľov.

II.10.2 Prijímatelia, ktorí sú „verejnými obstarávateľmi“ v zmysle smernice 2014/24/EÚ² alebo „obstarávateľmi“ v zmysle smernice 2014/25/EÚ³, musia dodržiavať platné vnútroštátne pravidlá v oblasti verejného obstarávania.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby sa podmienky, ktoré sa na nich vzťahujú podľa článkov II.4, II.5, II.6 a II.9, takisto vzťahovali na dodávateľov.

II.10.3 Prijímatelia naďalej nesú výlučnú zodpovednosť za realizáciu *akcie* a za dodržiavanie zmluvy.

II.10.4 Ak prijímatelia porušia svoje povinnosti podľa článku II.10.1, náklady súvisiace s príslušnou zákazkou budú považované za neoprávnené v súlade s článkom II.19.2 písm. c), d) a e).

Ak prijímatelia porušia svoje povinnosti podľa článku II.10.2, výška grantu sa môže znížiť v súlade s článkom II.25.4.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES.

ČLÁNOK II.11 – ZADANIE ZÁKAZIEK SUBDODÁVATEĽOM NA ÚLOHY, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU AKCIE

II.11.1 Prijímatelia môžu zadať zákazky subdodávateľom na úlohy, ktoré sú súčasťou *akcie*. Ak tak urobia, musia zabezpečiť, aby okrem podmienok stanovených v článku II.10 boli splnené aj tieto podmienky:

- a) zákazka zadaná subdodávateľovi sa nevzťahuje na hlavné úlohy *akcie*;
- b) zadanie zákazky subdodávateľovi je odôvodnené vzhľadom na povahu *akcie* a potreby jej vykonávania;
- c) odhadované náklady na zákazku zadanú subdodávateľovi je možné presne vymedziť v odhadovanom rozpočte podľa prílohy III;
- d) každé zadanie zákazky subdodávateľovi, ak sa neuvádza v prílohe II, oznámi koordinátor a schváli Komisia. Komisia môže toto schválenie vykonať:
 - i) pred zadaním zákazky subdodávateľovi, ak prijímatelia požiadajú o zmenu, ako sa stanovuje v článku II.13; alebo
 - ii) po zadaní zákazky subdodávateľovi, ak takéto zadanie zákazky:
 - je konkrétne odôvodnené v priebežnej alebo záverečnej technickej správe uvedenej v článkoch I.4.3 a I.4.4; a
 - nemá za následok zmeny zmluvy, ktoré by spochybnili rozhodnutie o udelení grantu alebo by boli v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi;
- e) prijímatelia zabezpečia, aby sa podmienky, ktoré sa na nich vzťahujú podľa článku II.8, takisto vzťahovali na subdodávateľov.

II.11.2 Ak prijímatelia porušia svoje povinnosti podľa článku II.11.1 písm. a), b), c) alebo d), náklady súvisiace s príslušnou zákazkou sa budú považovať za neoprávnené v súlade s článkom II.19.2 písm. f).

Ak prijímatelia porušia svoju povinnosť podľa článku II.11.1 písm. e), výška grantu sa môže znížiť v súlade s článkom II.25.4.

ČLÁNOK II.12 – FINANČNÁ PODPORA TRETÍM STRANÁM

II.12.1 Ak prijímatelia počas vykonávania *akcie* musia poskytnúť finančnú podporu tretím stranám, musia takúto podporu poskytnúť v súlade s podmienkami stanovenými v prílohe II. Podľa týchto podmienok sa musia uviesť aspoň tieto informácie:

- a) maximálna suma finančnej podpory. Táto suma nesmie presiahnuť 60 000 EUR pre každú tretiu stranu, okrem prípadov, keď by bez toho bolo nemožné alebo príliš ťažké dosiahnuť *cieľ* akcie uvedenej v prílohe I;
- b) kritériá na určenie presnej sumy finančnej podpory;
- c) rôzne druhy činností, na ktoré je možné získať finančnú podporu, a to v podobe presného zoznamu;
- d) osoby alebo kategórie osôb, ktoré môžu získať finančnú podporu;
- e) kritériá poskytnutia finančnej podpory.

II.12.2 Odchylné od článku II.12.1, ak má finančná podpora formu ceny, prijímatelia musia poskytnúť takúto podporu v súlade s podmienkami stanovenými v prílohe II. V rámci týchto podmienok sa musia uviesť aspoň tieto informácie:

- a) kritériá oprávnenosti a kritériá udeľovania cien;
- b) výška ceny;
- c) platobné podmienky.

II.12.3 Prijímatelia zabezpečia, aby sa podmienky, ktoré sa na nich vzťahujú podľa článkov II.4, II.5, II.6, II.8, II.9 a II.27, takisto vzťahovali na tretie strany, ktoré dostávajú finančnú podporu.

ČLÁNOK II.13 – ZMENY ZMLUVY

II.13.1 Každá zmena zmluvy sa musí vykonať písomne.

II.13.2 Účelom alebo účinkom zmeny nesmie byť vykonanie zmien zmluvy, ktorými by sa mohlo spochybniť rozhodnutie o udelení grantu alebo ktoré by mohli byť v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi.

II.13.3 Každá žiadosť o zmenu:

- a) musí byť riadne odôvodnená;
- b) musia k nej byť priložené príslušné doklady; a
- c) sa musí zaslať druhej zmluvnej strane v dostatočnom predstihu pred nadobudnutím účinnosti a v každom prípade jeden mesiac pred skončením *obdobia vykonávania*.

Písmeno c) sa neuplatňuje v prípadoch riadne odôvodnených zmluvnou stranou požadujúcou zmenu, ak druhá zmluvná strana súhlasí.

II.13.4 Žiadosť o zmenu v mene prijímateľov musí predložiť koordinátor. Ak sa požaduje zmena koordinátora bez jeho súhlasu, žiadosť musia predložiť všetci ostatní prijímatelia a musí k nej byť priložené stanovisko koordinátora alebo dôkaz o písomnom vyžiadaní tohto stanoviska.

II.13.5 Zmeny nadobúdajú platnosť v deň ich podpisu poslednou zo zmluvných strán alebo v deň schválenia žiadosti o zmenu.

Zmeny nadobúdajú účinnosť v deň, na ktorom sa zmluvné strany dohodli, alebo v prípade neexistencie takto dohodnutého dňa, v deň nadobudnutia platnosti zmeny.

ČLÁNOK II.14 – POSTÚPENIE PLATOBNÝCH NÁROKOV TRETÍM STRANÁM

II.14.1 Prijímatelia nesmú postúpiť žiadny zo svojich platobných nárokov voči Komisii tretej strane okrem prípadu, ak to schváli Komisia na základe odôvodnenej písomnej žiadosti koordinátora v mene prijímateľov.

Ak Komisia nesúhlasí s postúpením alebo nie sú dodržané jeho podmienky, postúpenie nemá pre ňu žiadny účinok.

II.14.2 Postúpenie za žiadnych okolností nesmie zbaviť prijímateľov ich povinností voči Komisii.

ČLÁNOK II.15 – VYŠŠIA MOC

- II.15.1** Zmluvná strana, ktorá je vystavená zásahu *vyššej moci*, musí bezodkladne zaslať druhej zmluvnej strane *oficiálne oznámenie* a uviesť v ňom charakter, pravdepodobné trvanie a predpokladané dôsledky danej situácie alebo udalosti.
- II.15.2** Zmluvné strany musia prijať opatrenia nevyhnutné na obmedzenie akýchkoľvek škôd spôsobených *vyššou mocou*. Musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby čo najskôr pokračovali vo vykonávaní *akcie*.
- II.15.3** Ak si zmluvná strana nemohla splniť svoje povinnosti podľa zmluvy z dôvodu *vyššej moci*, nesmie sa to považovať za nesplnenie týchto povinností zo strany zmluvnej strany čeliacej *vyššej moci*.

ČLÁNOK II.16 – POZASTAVENIE VYKONÁVANIA AKCIE

II.16.1 Pozastavenie vykonávania zo strany prijímateľov

Koordinátor môže v mene prijímateľov pozastaviť vykonávanie *akcie* alebo jej časti v prípade, že výnimočné okolnosti, najmä *vyššia moc*, bránia jeho vykonávaniu alebo ho neprimerane sťažujú.

Koordinátor musí bezodkladne informovať Komisiu, pričom uvedie:

- a) dôvody pozastavenia vrátane uvedenia presného dátumu alebo obdobia, kedy výnimočné okolnosti nastali; a
- b) predpokladaný dátum obnovenia vykonávania *akcie*.

Hneď ako okolnosti umožnia prijímateľom pokračovať vo vykonávaní *akcie*, koordinátor o tom musí bezodkladne informovať Komisiu a musí požiadať o zmenu zmluvy, ako sa stanovuje v článku II.16.3. Táto povinnosť sa neuplatňuje, ak je zmluva alebo účasť prijímateľa vypovedaná v súlade s článkami II.17.1, II.17.2 alebo článkom II.17.3.1 písm. c) alebo d).

II.16.2 Pozastavenie vykonávania zo strany Komisie

II.16.2.1 Dôvody pozastavenia

Komisia môže pozastaviť vykonávanie *akcie* alebo jej časti:

- a) ak má Komisia dôkazy o tom, že sa prijímateľ dopustil *nezrovnalostí, podvodu* alebo *porušenia povinností* v rámci postupu udeľovania grantu alebo pri vykonávaní zmluvy;
- b) ak má Komisia dôkazy o tom, že sa prijímateľ dopustil systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí, podvodu* alebo vážneho *porušenia povinností* v rámci iných grantov financovaných Úniou alebo Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu („Euratom“), ktoré mu boli udelené za podobných podmienok, a tieto *nezrovnalosti, podvod* alebo *porušenie povinností* majú značný vplyv na tento grant; alebo
- c) ak má Komisia podozrenie, že sa prijímateľ dopustil *nezrovnalostí, podvodu* alebo *porušenia povinností* v rámci postupu udeľovania grantu alebo pri vykonávaní zmluvy a musí overiť, či sa skutočne vyskytli.

II.16.2.2 Postup pozastavenia

Krok 1 – Pred pozastavením vykonávania *akcie* musí Komisia zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho:

- a) informuje o:
 - i) svojom zámere pozastaviť vykonávanie;

- ii) dôvodoch pozastavenia;
 - iii) podmienkach potrebných na obnovenie vykonávania v prípadoch uvedených v článku II.16.2.1 písm. a) a b); a
- b) vyzve na predloženie pripomienok do 30 kalendárnych dní od prijatia oficiálneho oznámenia.

Krok 2 – Ak Komisia nedostane pripomienky alebo sa rozhodne pokračovať v postupe napriek pripomienkam, ktoré dostala, musí koordinátorovi zaslať *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje o:

- a) pozastavení vykonávania;
- b) dôvodoch pozastavenia; a
- c) konečných podmienkach na obnovenie vykonávania v prípadoch uvedených v článku II.16.2.1 písm. a) a b); alebo
- d) o orientačnom dátume ukončenia potrebného overenia v prípade uvedenom v článku II.16.2.1. písm. c).

Koordinátor musí o pozastavení bezodkladne informovať ostatných prijímateľov. Pozastavenie nadobúda účinnosť päť kalendárnych dní po doručení *oficiálneho oznámenia* koordinátorovi alebo v neskoršom termíne stanovenom v *oficiálnom oznámení*.

V opačnom prípade musí Komisia zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje, že v postupe pozastavenia nepokračuje.

II.16.2.3 Obnovenie vykonávania

Aby prijímatelia mohli obnoviť vykonávanie, musia splniť oznámené podmienky čo najskôr a musia Komisiu informovať o dosiahnutom pokroku.

Ak sú splnené podmienky na obnovenie vykonávania alebo boli uskutočnené potrebné overenia, Komisia musí zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho:

- a) informuje, že podmienky na zrušenie pozastavenia sú splnené; a
- b) požiada ho, aby predložil žiadosť o zmenu zmluvy, ako sa stanovuje v článku II.16.3. Táto povinnosť sa neuplatňuje, ak je zmluva alebo účasť prijímateľa vypovedaná v súlade s článkami II.17.1, II.17.2 alebo článkom II.17.3.1 písm. c), g) alebo h).

II.16.3 Dôsledky pozastavenia

Ak vykonávanie *akcie* môže byť obnovené a zmluva sa nevypovedala, musí sa vykonať zmena zmluvy v súlade s článkom II.13 s cieľom:

- a) stanoviť dátum, od ktorého sa obnoví vykonávanie *akcie*;
- b) predĺžiť trvanie *akcie*; a
- c) vykonať ďalšie zmeny potrebné na prispôbenie *akcie* novej situácii.

Pozastavenie sa zruší s účinnosťou od dátumu obnovenia vykonávania akcie stanoveného v zmenenej zmluve. Tento dátum môže predchádzať dátumu, ku ktorému zmena nadobudne platnosť.

Náklady vynaložené počas obdobia pozastavenia súvisiace s vykonávaním pozastavenej *akcie* alebo jej časti sa nesmú refundovať ani kryť grantom.

Pozastavenie vykonávania *akcie* nemá vplyv na právo Komisie vypovedať zmluvu alebo účasť prijímateľa v súlade s článkom II.17.3, znížiť grant alebo vymáhať neoprávnene vyplatené sumy v súlade s článkami II.25.4 a II.26.

Žiadna zo zmluvných strán si nemôže uplatňovať nárok na náhradu škody z dôvodu pozastavenia druhou zmluvnou stranou.

ČLÁNOK II.17 – VYPOVEDANIE ZMLUVY

II.17.1 Vypovedanie zmluvy koordinátorom

Prijímateľa môžu zmluvu vypovedať.

Koordinátor musí zaslať Komisii *oficiálne oznámenie* o vypovedaní zmluvy, v ktorom uvedie:

- a) dôvody vypovedania; a
- b) dátum, kedy vypovedanie nadobúda účinnosť. Tento dátum musí byť neskorší ako dátum *oficiálneho oznámenia*.

Ak koordinátor neuvádza dôvody vypovedania alebo ak sa Komisia domnieva, že dôvody neopodstatňujú vypovedanie zmluvy, zmluva sa považuje za vypovedanú nenáležitým spôsobom.

Vypovedanie nadobúda účinnosť v deň uvedený v *oficiálnom oznámení*.

II.17.2 Vypovedanie účasti jedného alebo viacerých prijímateľov koordinátorom

Účasť jedného alebo viacerých prijímateľov môže vypovedať koordinátor, a to na žiadosť príslušného prijímateľa alebo v mene ostatných prijímateľov.

Koordinátor musí zaslať Komisii *oficiálne oznámenie* o takomto vypovedaní a informovať prijímateľa, ktorého sa vypovedanie týka.

Ak sa vypovedá účasť koordinátora bez jeho súhlasu, *oficiálne oznámenie* musí predložiť iný prijímateľ (ktorý koná v mene ostatných prijímateľov).

Oficiálne oznámenie musí obsahovať:

- a) dôvody vypovedania;
- b) stanovisko prijímateľa, ktorého sa vypovedanie týka (alebo dôkaz o písomnom vyžiadaní tohto stanoviska);
- c) dátum, kedy vypovedanie nadobúda účinnosť. Tento dátum musí byť neskorší ako dátum *oficiálneho oznámenia*; a
- d) žiadosť o zmenu podľa článku II.17.4.2 písm. a).

Ak koordinátor alebo prijímateľ neuvádza dôvody vypovedania alebo ak sa Komisia domnieva, že dôvody neopodstatňujú vypovedanie účasti, účasť sa považuje za vypovedanú nenáležitým spôsobom.

Vypovedanie nadobúda účinnosť v deň uvedený v *oficiálnom oznámení*.

II.17.3 Vypovedanie zmluvy alebo účasti jedného alebo viacerých prijímateľov Komisii

II.17.3.1 Dôvody vypovedania

Komisia môže vypovedať zmluvu alebo účasť jedného alebo viacerých prijímateľov, ak:

- a) zmena právnej, finančnej, technickej, organizačnej alebo vlastníckej situácie prijímateľa pravdepodobne podstatne ovplyvní vykonávanie zmluvy alebo spochybní rozhodnutie o udelení grantu alebo ak zmena týkajúca sa situácií vyžadujúcich si vylúčenie uvedených v článku 136 nariadenia (EÚ) 2018/1046 spochybní rozhodnutie o udelení grantu;
- b) po vypovedaní účasti jedného alebo viacerých prijímateľov by potrebné úpravy zmluvy spochybnili rozhodnutie o udelení grantu alebo by viedli k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi;
- c) prijímatelia, akákoľvek *prepojená osoba* alebo akákoľvek fyzická osoba, ktorí sú nevyhnutní pre udelenie grantu alebo vykonávanie zmluvy, sa dopustili závažného *porušenia povinností* vrátane nesprávneho vykonávania *akcie* opísanej v prílohe I;
- d) vykonávaniu *akcie* bráni *vyššia moc* alebo mimoriadne okolnosti alebo bolo toto vykonávanie v dôsledku *vyššej moci* alebo mimoriadnych okolností pozastavené a:
 - i) obnovenie vykonávania akcie nie je možné; alebo
 - ii) potrebné zmeny zmluvy by spochybnili rozhodnutie o udelení grantu alebo by boli v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi;
- e) prijímateľ alebo fyzická alebo právnická osoba, ktoré na seba prevezmú neobmedzené ručenie za dlhy uvedeného prijímateľa:
 - i) sú v konkurze, v insolvenčnom konaní alebo v likvidácii, ich aktíva spravuje likvidátor alebo súd, podliehajú zmluve s veriteľmi, pozastavili svoje podnikateľské činnosti alebo sa nachádzajú v akejkoľvek podobnej situácii vyplývajúcej z podobného postupu podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva;
 - ii) porušujú svoje povinnosti týkajúce sa platby daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie v súlade s uplatniteľným právom;
- f) prijímateľ alebo akákoľvek *prepojená osoba* alebo akákoľvek fyzická osoba, ktorí sú nevyhnutní pre udelenie grantu alebo vykonávanie zmluvy, sa dopustili:
 - i) *závažného odborného pochybenia* preukázaného akýmkoľvek spôsobom;
 - ii) podvodu;
 - iii) korupcie;
 - iv) konania súvisiaceho so zločineckými skupinami;
 - v) prania špinavých peňazí;
 - vi) trestných činov súvisiacich s terorizmom (vrátane financovania terorizmu);
 - vii) využívania detskej práce alebo iných trestných činov týkajúcich sa obchodovania s ľuďmi;
- g) Komisia má dôkaz o tom, že sa prijímateľ alebo akákoľvek *prepojená osoba* alebo akákoľvek fyzická osoba, ktorí sú nevyhnutní pre udelenie grantu alebo vykonávanie zmluvy, dopustili *nezrovnalostí, podvodu* alebo *porušenia povinností* v rámci postupu udeľovania grantu alebo pri vykonávaní zmluvy vrátane prípadu, keď daný prijímateľ, *prepojená osoba* alebo fyzická osoba predložili nepravdivé informácie alebo nepredložili požadované informácie;
- h) Komisia má dôkazy, že prijímateľ sa dopustil systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí, podvodu* alebo *vážneho porušenia povinností* v rámci iných grantov

financovaných Úniou alebo Euratomom, ktoré mu boli udelené za podobných podmienok, a takéto *nezrovnalosti, podvod* alebo *porušenie povinností* majú značný vplyv na tento grant;

- i) prijímateľ alebo akákoľvek *prepojená osoba* alebo akákoľvek fyzická osoba, ktorí sú nevyhnutní pre udelenie grantu alebo vykonávanie zmluvy, vytvorili subjekt patriaci do inej jurisdikcie s cieľom obchádzať fiškálne, sociálne alebo akékoľvek iné právne záväzky v jurisdikcii svojho sídla, ústredia alebo hlavného miesta podnikania;
- j) prijímateľ alebo akákoľvek *prepojená osoba*, ktorí sú nevyhnutní pre udelenie grantu alebo vykonávanie zmluvy, boli vytvorení s úmyslom uvedeným v bode i) alebo
- k) Komisia zaslala prostredníctvom koordinátora prijímateľovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho žiada, aby ukončil účasť svojho prepojeného subjektu, pretože uvedený subjekt sa nachádza v situácii stanovenej v písmenách e) až j) a uvedený prijímateľ nepožiadala o zmenu, ktorou by sa ukončila účasť subjektu a prerozdělili úlohy.

II.17.3.2 Postup vypovedania

Krok 1 – Pred vypovedaním zmluvy alebo účasti jedného alebo viacerých prijímateľov Komisia musí koordinátorovi zaslať *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho:

- a) informuje o:
 - i) svojom zámere vypovedať zmluvu alebo účasť;
 - ii) dôvody vypovedania; a
- b) vyzve, aby do 45 kalendárnych dní od prijatia oficiálneho oznámenia:
 - i) predložil pripomienky v mene všetkých prijímateľov; a
 - ii) v prípade článku II.17.3.1 písm. c) informoval Komisiu o opatreniach na zabezpečenie dodržiavania povinností podľa zmluvy.

Krok 2 – Ak Komisia nedostane pripomienky alebo sa rozhodne pokračovať v postupe napriek pripomienkam, ktoré dostala, zašle koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje o vypovedaní a o dátume, kedy vypovedanie nadobudne účinnosť. Koordinátor musí o vypovedaní bezodkladne informovať ostatných prijímateľov.

V opačnom prípade musí Komisia zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje, že v postupe vypovedania nepokračuje.

Vypovedanie nadobúda účinnosť:

- a) v prípade vypovedaní podľa článku II.17.3.1 písm. a), b), c) a e): v deň určený v *oficiálnom oznámení* o vypovedaní uvedenom v druhom pododseku (t. j. v kroku 2);
- b) v prípade vypovedaní podľa článku II.17.3.1 písm. d), f) a g) až j): v deň nasledujúci po tom, ako koordinátor dostane *oficiálne oznámenie* o vypovedaní uvedené v druhom pododseku (t. j. v kroku 2).

II.17.4 Dôsledky vypovedania

II.17.4.1 Účinky vypovedania zmluvy:

Do 60 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia účinnosti vypovedania musí koordinátor predložiť žiadosť o platbu zostatku, ako sa stanovuje v článku I.4.4.

Ak Komisia nedostane žiadosť o platbu zostatku v uvedenej lehote, len tie náklady alebo príspevky, ktoré sú zahrnuté v schválenej technickej správe a prípadne v schválenom finančnom výkaze, sa refundujú alebo pokryjú grantom.

Ak Komisia vypovie zmluvu, pretože koordinátor porušil svoju povinnosť predkladať žiadosti o platbu, koordinátor po vypovedaní nesmie predložiť žiadnu žiadosť o platbu. V takom prípade sa uplatňuje druhý pododsek.

Komisia vypočíta konečnú sumu grantu podľa článku II.25 a zostatok podľa článku I.4.5. na základe predložených správ. Zohľadniť sa musia len činnosti, ktoré sa vykonali pred dátumom nadobudnutia účinnosti vypovedania alebo skončenia *obdobia vykonávania* uvedeného v článku I.2.2, podľa toho, ktorý dátum nastane skôr. Ak má grant formu refundácie skutočne vynaložených nákladov stanovených v článku I.3.2 písm. a) bode i), iba náklady vynaložené pred nadobudnutím účinnosti vypovedania sú refundované alebo kryté grantom. Náklady týkajúce sa zákaziek, ktorých plnenie sa má uskutočniť až po vypovedaní, sa neberú do úvahy a nie sú refundované ani kryté grantom.

Komisia môže znížiť grant v súlade s článkom II.25.4 v prípade:

- a) vypovedania zmluvy koordinátorom nenáležitým spôsobom v zmysle článku II.17.1; alebo
- b) vypovedania zmluvy Komisiou na základe ktoréhokoľvek z dôvodov stanovených v článku II.17.3.1 písm. c), f) a g) až j).

Žiadna zo zmluvných strán si nemôže uplatňovať nárok na náhradu škody z dôvodu vypovedania zmluvy druhou zmluvnou stranou.

Po vypovedaní sa naďalej uplatňujú povinnosti prijímateľov, a to najmä povinnosti podľa článkov I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 a akýchkoľvek ďalších ustanovení týkajúcich sa využívania výsledkov, ako sa stanovuje v osobitných podmienkach.

II.17.4.2 Účinky vypovedania účasti jedného alebo viacerých prijímateľov:

a) Koordinátor musí predložiť žiadosť o zmenu vrátane:

- i) návrhu prerozdeliť úlohy prijímateľa alebo prijímateľov, ktorých sa vypovedanie účasti týka; a
- ii) v prípade potreby aj pripojenie jedného alebo viacerých nových prijímateľov, ktorí budú nástupcami daného prijímateľa alebo daných prijímateľov, pokiaľ ide o všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy.

Ak účasť prijímateľa vypovedá Komisia, koordinátor musí predložiť žiadosť o zmenu do 60 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia účinnosti vypovedania.

Ak účasť prijímateľa vypovedá koordinátor, žiadosť o zmenu musí byť súčasťou *oficiálneho oznámenia* o vypovedaní uvedeného v článku II.17.2.

Ak vypovedanie účasti nadobúda účinnosť po uplynutí *obdobia vykonávania*, nemusí sa predkladať žiadna žiadosť o zmenu s výnimkou prípadov, keď dotknutý prijímateľ je koordinátor. V tomto prípade musí žiadosť o zmenu obsahovať návrh na nového koordinátora.

Ak Komisia žiadosť o zmenu zamietne, zmluvu možno vypovedať v súlade s článkom II.17.3.1 písm. b). Žiadosť o zmenu môže byť zamietnutá, ak spochybňuje rozhodnutie o udelení grantu alebo je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi.

b) Prijímateľ, ktorého sa vypovedanie týka, musí koordinátorovi predložiť:

- i) technickú správu a
- ii) prípadne finančný výkaz za obdobie od konca posledného vykazovaného obdobia do dňa nadobudnutia účinnosti vypovedania.

Koordinátor musí zahrnúť tieto informácie do žiadosti o platbu za nasledujúce vykazované obdobie.

Zohľadniť sa musia len činnosti uskutočnené pred dátumom nadobudnutia účinnosti vypovedania. Ak má grant formu refundácie skutočne vynaložených nákladov stanovených v článku I.3.2 písm. a) bode i), iba náklady vynaložené dotknutým prijímateľom pred nadobudnutím účinnosti vypovedania sú refundované alebo kryté grantom. Náklady týkajúce sa zákaziek, ktorých plnenie sa má uskutočniť až po vypovedaní, nie sú refundované ani kryté grantom.

Komisia môže znížiť grant v súlade s článkom II.25.4 v prípade:

- a) vypovedania účasti prijímateľa koordinátorom nenáležitým spôsobom v zmysle článku II.17.2 alebo
- b) vypovedania účasti prijímateľa Komisiou na základe ktoréhokoľvek z dôvodov stanovených v článku II.17.3.1 písm. c), f), g), h) alebo i).

Žiadna zo zmluvných strán si nemôže uplatňovať nárok na náhradu škody z dôvodu vypovedania účasti prijímateľa druhou zmluvnou stranou.

Po vypovedaní sa naďalej uplatňujú povinnosti príslušného prijímateľa, a to najmä povinnosti podľa článkov I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 a akýchkoľvek ďalších ustanovení týkajúcich sa využívania výsledkov, ako sa stanovuje v osobitných podmienkach.

ČLÁNOK II.18 – ROZHODNÉ PRÁVO, UROVNÁVANIE SPOROV A VYKONATEĽNÉ ROZHODNUTIA

II.18.1 Zmluva sa riadi uplatniteľným právom Únie, ktoré je v prípade potreby doplnené belgickým právom.

II.18.2 V súlade s článkom 272 ZFEÚ Všeobecný súd alebo v prípade odvolania Súdny dvor Európskej únie má výhradnú právomoc prerokúvať akékoľvek spory medzi Úniou a akýmkoľvek prijímateľom týkajúce sa výkladu, uplatňovania alebo platnosti tejto zmluvy, ak takýto spor nie je možné vyriešiť vzájomnou dohodou.

II.18.3 V súlade s článkom 299 ZFEÚ na účely vymáhania v zmysle článku II.26 Komisia môže prijať vykonateľné rozhodnutie, ktorým ukladá peňažný záväzok iným osobám než štátom.

Proti takémuto rozhodnutiu možno podať *žalobu* na Všeobecnom súde Európskej únie v súlade s článkom 263 ZFEÚ.

ČASŤ B – FINANČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK II.19 – OPRÁVNENÉ NÁKLADY

II.19.1 Podmienky pre oprávnenosť nákladov

Oprávnené náklady na akciu sú náklady, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil a ktoré spĺňajú tieto kritériá:

- a) sú vynaložené v *období vykonávania*, s výnimkou nákladov, ktoré sa týkajú žiadosti o platbu zostatku a zodpovedajúcich dokladov uvedených v článku I.4.4;
- b) sú uvedené v odhadovanom rozpočte *akcie*. Odhadovaný rozpočet je uvedený v prílohe III;
- c) sú vynaložené v súvislosti s *akciou* podľa prílohy II a sú potrebné na jej vykonávanie;
- d) sú identifikovateľné a overiteľné, predovšetkým tak, že sú zaznamenané v účtovných záznamoch prijímateľa a stanovené v súlade s platnými účtovnými štandardmi krajiny, v ktorej má prijímateľ sídlo, a v súlade s obvyklými postupmi nákladového účtovníctva prijímateľa;
- e) spĺňajú požiadavky platných daňových predpisov a predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia; a
- f) sú primerané, opodstatnené a spĺňajú zásady správneho finančného riadenia, najmä pokiaľ ide o hospodárnosť a efektívnosť.

II.19.2 Oprávnené priame náklady

Aby boli *priame náklady na akciu* oprávnené, musia byť v súlade s podmienkami oprávnenosti stanovenými v článku II.19.1.

Oprávnené *priame náklady* sú najmä tieto kategórie nákladov za predpokladu, že spĺňajú podmienky oprávnenosti stanovené v článku II.19.1, ako aj tieto podmienky:

- a) náklady na zamestnancov vykonávajúcich *akciu* a pracujúcich na základe pracovnej zmluvy s prijímateľom alebo na základe rovnocenného aktu, ak sú tieto náklady v súlade s prijímateľovou bežnou politikou odmeňovania.

Uvedené náklady zahŕňajú skutočnú mzdu plus príspevky na sociálne zabezpečenie a iné povinné náklady zahrnuté v plate. Môžu zahŕňať aj dodatočné odmeny vrátane platieb na základe doplnkových zmlúv bez ohľadu na povahu takýchto zmlúv pod podmienkou, že sa vyplácajú konzistentným spôsobom vždy za rovnaký druh práce alebo poradenstva, nezávisle od zdroja použitých prostriedkov.

Náklady na fyzické osoby pracujúce na základe iného zmluvného vzťahu s prijímateľom, než je pracovná zmluva, alebo ktorých vyslala prijímateľovi tretia strana za odplatu, môžu byť tiež zahrnuté do takýchto osobných nákladov za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:

- i) fyzická osoba pracuje za podmienok podobných podmienkam zamestnancov (najmä pokiaľ ide o spôsob organizácie práce, vykonávané úlohy a priestory, v ktorých sa tieto úlohy vykonávajú);
 - ii) výsledok práce patrí prijímateľovi (pokiaľ nebolo vo výnimočných prípadoch dohodnuté inak); a
 - iii) náklady nie sú podstatne odlišné od nákladov na zamestnancov, ktorí vykonávajú podobné úlohy na základe pracovnej zmluvy s prijímateľom;
- b) cestovné náklady a súvisiace výdavky na pobyt za predpokladu, že tieto náklady sú v súlade s obvyklými postupmi prijímateľa, pokiaľ ide o cestovanie;

- c) náklady na odpisy vybavenia alebo iných aktív (nových alebo použitých) zaznamenané v účtovných výkazoch prijímateľa, za predpokladu, že aktívum:
- i) sa odpisuje v súlade s medzinárodnými účtovnými štandardmi a obvyklými účtovnými postupmi prijímateľa; a
 - ii) bolo zakúpené v súlade s článkom II.10.1, ak sa nákup uskutočnil počas *obdobia vykonávania*;
- Náklady na prenájmom alebo lízing vybavenia alebo iných aktív sú takisto oprávnené za predpokladu, že tieto náklady neprekročia odpisy podobného vybavenia alebo podobných aktív a nezahŕňajú žiaden finančný poplatok.
- Pri určovaní oprávnených nákladov možno zohľadniť iba tú časť nákladov na odpisy, prenájom alebo lízing vybavenia, ktorá zodpovedá *obdobiu vykonávania* a miere skutočného využitia vybavenia alebo iných aktív na účely *akcie*. Výnimočne môžu byť podľa osobitných podmienok oprávnené celkové náklady na nákup vybavenia, ak je to odôvodnené povahou *akcie* a okolnosťami používania vybavenia alebo aktív;
- d) náklady na spotrebný materiál a zásoby za predpokladu, že:
- i) sú nakúpené v súlade s článkom II.10.1; a
 - ii) priamo súvisia s *akciou*;
- e) náklady vyplývajúce priamo z požiadaviek stanovených v zmluve (šírenie informácií, osobitné hodnotenie *akcie*, audity, preklady, reprodukcia) vrátane nákladov na požadované finančné záruky za predpokladu, že sú príslušné služby nakúpené v súlade s článkom II.10.1;
- f) náklady na zákazky zadané *subdodávateľom* v zmysle článku II.11 za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v článku II.11.1 písm. a), b), c) a d);
- g) náklady na finančnú podporu tretích strán v zmysle článku II.12 za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v uvedenom článku;
- h) clá, dane a poplatky zaplatené prijímateľom, najmä daň z pridanej hodnoty (DPH) za predpokladu, že sú zahrnuté do oprávnených *priamych nákladov* a ak sa v tejto zmluve nestanovuje inak.

II.19.3 Oprávnené nepriame náklady

Aby boli *nepriame náklady* na *akciu* oprávnené, musia predstavovať primeraný podiel celkových režijných nákladov prijímateľa a byť v súlade s podmienkami oprávnenosti stanovenými v článku II.19.1.

Pokiaľ sa v článku I.3.2 nestanovuje inak, oprávnené *nepriame náklady* sa musia vykazovať na základe paušálnej sadzby 7 % z celkovej výšky oprávnených *priamych nákladov*.

II.19.4 Neoprávnené náklady

Okrem akýchkoľvek ďalších nákladov, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené v článku II.19.1, sa tieto náklady nesmú považovať za oprávnené:

- a) kapitálové výnosy a dividendy vyplatené zo strany prijímateľa;
- b) dlhy a poplatky za dlhovú službu;
- c) rezervy na straty alebo dlhy;
- d) dlžné úroky;
- e) pochybné pohľadávky;

- f) kurzové straty;
- g) náklady na prevody zo strany Komisie, ktoré si účtuje banka prijímateľa;
- h) náklady vykázané prijímateľom v rámci inej akcie, na ktorú bol udelený grant financovaný z rozpočtu Únie. Takéto granty zahŕňajú granty udelené zo strany členského štátu a financované z rozpočtu Únie a granty udelené subjektmi inými ako Komisia na účely plnenia rozpočtu Únie. Najmä prijímatelia grantu na prevádzku financovaného z rozpočtu EÚ alebo Euratomu nemôžu vykazovať nepriame náklady na obdobie/obdobia, na ktoré sa vzťahuje grant na prevádzku, pokiaľ nedokážu preukázať, že príslušný grant na prevádzku nepokrýva žiadne náklady na akciu;
- i) nepeňažné príspevky od tretích strán;
- j) neprimerane vysoké výdavky alebo výdavky vzniknuté z nedbanlivosti;
- k) odpočítateľná DPH.

ČLÁNOK II.20 – IDENTIFIKOVATEĽNOSŤ A OVERITEĽNOSŤ VYKÁZANÝCH SÚM

II.20.1 Vykazovanie nákladov a príspevkov

Každý prijímateľ musí vykázat ako oprávnené náklady alebo ako požadovaný príspevok:

- a) v prípade skutočných nákladov: náklady, ktoré skutočne vynaložil na *akciu*;
- b) v prípade jednotkových nákladov alebo jednotkových príspevkov: sumu získanú vynásobením sumy na jednotku podľa článku I.3.2 písm. a) bodu ii) alebo písm. b) skutočným počtom použitých alebo vyprodukovaných jednotiek;
- c) v prípade jednorazových nákladov alebo jednorazových príspevkov: celkovú sumu uvedenú v článku I.3.2 písm. a) bode iii) alebo písm. c), ak zodpovedajúce úlohy alebo časti *akcie* opísanej v prílohe II boli riadne vykonané;
- d) v prípade paušálnych nákladov alebo paušálnych príspevkov: sumu získanú uplatnením paušálnej sadzby uvedenej v článku I.3.2 písm. a) bode iv) alebo písm. d);
- e) v prípade financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi: celkovú sumu uvedenú v článku I.3.2 písm. e), ak zodpovedajúce výsledky alebo podmienky opísané v prílohe II boli riadne dosiahnuté alebo splnené;
- f) v prípade jednotkových nákladov vykovaných na základe obvyklých postupov nákladového účtovníctva prijímateľa: sumu získanú vynásobením sumy na jednotku, ktorá sa vypočíta v súlade s obvyklými postupmi nákladového účtovníctva prijímateľa, skutočným počtom použitých alebo vyprodukovaných jednotiek;
- g) v prípade jednorazových nákladov vykovaných na základe obvyklých postupov nákladového účtovníctva prijímateľa: celkovú sumu, ktorá sa vypočíta v súlade s obvyklými postupmi nákladového účtovníctva prijímateľa, ak zodpovedajúce úlohy alebo časti *akcie* boli riadne vykonané;
- h) v prípade paušálnych nákladov vykovaných na základe obvyklých postupov nákladového účtovníctva prijímateľa: sumu získanú uplatnením paušálnej sadzby, ktorá sa vypočíta v súlade s obvyklými postupmi nákladového účtovníctva prijímateľa.

II.20.2 Záznamy a iné dokumenty na doloženie vykovaných nákladov a príspevkov

Každý prijímateľ musí v súvislosti s kontrolami alebo auditmi podľa článku II.27 na požiadanie poskytnúť:

- a) v prípade skutočných nákladov: adekvátne doklady na preukázanie vykázaných nákladov, ako sú zmluvy, faktúry a účtovné záznamy.

Okrem toho obvyklé účtovné postupy a postupy vnútornej kontroly prijímateľa musia umožňovať priamu kontrolu súladu vykázaných súm so sumami zaznamenanými v jeho účtovných výkazoch a so sumami uvedenými v dokladoch;

- b) v prípade jednotkových nákladov alebo jednotkových príspevkov: adekvátne doklady na preukázanie počtu vykázaných jednotiek.

Prijímateľ nemusí identifikovať skutočné oprávnené náklady, ktoré sú pokryté, ani poskytnúť doklady, ako sú účtovné výkazy, na preukázanie sumy vykázanej na jednotku;

- c) v prípade jednorazových nákladov alebo jednorazových príspevkov: adekvátne doklady, ktoré dokazujú, že *akcia* bola riadne vykonaná.

Prijímateľ nemusí identifikovať skutočné oprávnené náklady, ktoré sú pokryté, ani poskytnúť doklady, ako sú účtovné výkazy, na preukázanie sumy vykázanej ako jednorazová suma;

- d) v prípade paušálnych nákladov alebo paušálnych príspevkov: adekvátne doklady na preukázanie oprávnených nákladov alebo požadovaného príspevku, na ktoré sa uplatňuje paušálna sadzba.

Prijímateľ nemusí identifikovať skutočné oprávnené náklady, ktoré sú pokryté, ani poskytnúť doklady, ako sú účtovné výkazy, na preukázanie uplatnenej paušálnej sadzby;

- e) v prípade financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi: adekvátne doklady, ktoré dokazujú, že *akcia* bola riadne vykonaná.

Prijímateľ nemusí identifikovať skutočné oprávnené náklady, ktoré sú pokryté, ani poskytnúť doklady, ako sú účtovné výkazy, na preukázanie sumy vykázanej ako financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi;

- f) v prípade jednotkových nákladov vykázaných na základe obvyklých postupov nákladového účtovníctva prijímateľa: adekvátne doklady na preukázanie počtu vykázaných jednotiek;

- g) v prípade jednorazových nákladov vykázaných na základe obvyklých postupov nákladového účtovníctva prijímateľa: adekvátne doklady, ktoré dokazujú, že *akcia* bola riadne vykonaná;

- h) v prípade paušálnych nákladov vykázaných na základe obvyklých postupov nákladového účtovníctva prijímateľa: adekvátne doklady na preukázanie oprávnených nákladov, na ktoré sa uplatňuje paušálna sadzba.

II.20.3 Podmienky na určenie súladu postupov nákladového účtovníctva

II.20.3.1 V prípadoch uvedených v článku II.20.2 písm. f), g) a h) prijímateľ nemusí identifikovať skutočné oprávnené náklady, ktoré sú pokryté, ale musí zabezpečiť, aby postupy nákladového účtovníctva používané na účely vykazovania oprávnených nákladov spĺňali tieto podmienky:

- a) používané postupy nákladového účtovníctva sú jeho obvyklými postupmi nákladového účtovníctva a uplatňujú sa konzistentným spôsobom na základe objektívnych kritérií, a to nezávisle od zdroja financovania;

- b) pri vykázaných nákladoch je možné priamo skontrolovať súlad so sumami zaúčtovanými v hlavných účtoch; a
- c) kategórie nákladov používané na účely určenia vykázaných nákladov neobsahujú žiadne neoprávnené náklady ani náklady kryté inými formami grantu, ako sa stanovuje v článku I.3.2.

II.20.3.2 Ak sa to stanovuje v osobitných podmienkach, prijímateľ môže predložiť Komisii žiadosť, aby posúdila súlad jeho obvyklých postupov nákladového účtovníctva. Ak sa to vyžaduje v osobitných podmienkach, k žiadosti musí byť pripojené osvedčenie o súlade postupov nákladového účtovníctva („osvedčenie o súlade postupov nákladového účtovníctva“).

Osvedčenie o súlade postupov nákladového účtovníctva musí byť:

- a) vydané oprávneným audítorom alebo, ak je prijímateľom verejnoprávny subjekt, kvalifikovaným a nezávislým štátnym úradníkom; a
- b) vyhotovené v súlade s prílohou VIII.

Musí sa ním osvedčovať, že postupy nákladového účtovníctva prijímateľa používané na účely vykazovania oprávnených nákladov sú v súlade s podmienkami stanovenými v článku II.20.3.1 a s dodatočnými podmienkami, ktoré môžu byť stanovené v osobitných podmienkach.

II.20.3.3 Ak Komisia potvrdila, že obvyklé postupy nákladového účtovníctva prijímateľa sú v súlade, náklady vykázané na základe týchto postupov sa nesmú spochybnit' *ex post*, ak:

- a) skutočne použité postupy sú v súlade s postupmi schválenými Komisiou; a
- b) prijímateľ nezatajil žiadne informácie v záujme schválenia jeho postupov nákladového účtovníctva.

ČLÁNOK II.21 – OPRÁVNENOSŤ NÁKLADOV SUBJEKTOV PREPOJENÝCH S PRIJÍMATEĽMI

Ak osobitné podmienky obsahujú ustanovenie týkajúce sa subjektov prepojených s prijímateľmi, náklady vynaložené týmito subjektmi sú oprávnené, pokiaľ:

- a) spĺňajú rovnaké podmienky podľa článkov II.19 a II.20, aké sa vzťahujú na prijímateľa; a
- b) prijímateľ, s ktorým je subjekt prepojený, zabezpečí, aby sa podmienky, ktoré sa naňho vzťahujú podľa článkov I.4, II.5, II.6, II.8, II.10, II.11 a II.27, takisto vzťahovali na uvedený subjekt.

ČLÁNOK II.22 – ROZPOČTOVÉ PRESUNY

Prijímatelia môžu upraviť odhadovaný rozpočet uvedený v prílohe II prostredníctvom vzájomných presunov a presunov medzi rôznymi rozpočtovými kategóriami, ak sa *akcia* vykonáva tak, ako je opísané v prílohe II. Táto úprava si nevyžaduje zmenu zmluvy, ako sa stanovuje v článku II.13.

Prijímatelia však nesmú dopĺňať náklady týkajúce sa zákaziek zadaných *subdodávateľom*, ktoré nie sú uvedené v prílohe 1, pokiaľ takéto dodatočné zákazky zadané *subdodávateľom* nie sú schválené Komisiou v súlade s článkom II.11.1 písm. d).

Odchylne od prvého pododseku, ak prijímatelia chcú zmeniť hodnotu príspevku, na ktorý má každý z nich nárok, ako sa uvádza v článku II.26.3 tret'om pododseku písm. c), koordinátor musí požiadať o zmenu, ako sa stanovuje v článku II.13.

Prvé tri pododseky sa nevzťahujú na sumy, ktoré majú v zmysle článku I.3.2 písm. a) bodu iii) alebo písm. c) formu jednorazových súm alebo ktoré majú v zmysle článku I.3.2 písm. e) formu financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi.

ČLÁNOK II.23 – NEDODRŽANIE POVINNOSTI PODÁVANIA SPRÁV

Komisia môže vypovedať zmluvu, ako sa stanovuje v článku II.17.3.1 písm. c), a môže znížiť grant, ako sa stanovuje v článku II.25.4, ak koordinátor:

- a) nepredložil žiadosť o priebežnú platbu alebo platbu zostatku spolu s dokumentmi uvedenými v článkoch I.4.3 alebo I.4.4 do 60 kalendárnych dní od ukončenia príslušného vykazovaného obdobia; a
- b) nepredloží takúto žiadosť ani do 60 kalendárnych dní od písomnej upomienky zaslanej Komisiou.

ČLÁNOK II.24 – POZASTAVENIE PLATIEB A PLATOBNEJ LEHOTY

II.24.1 Pozastavenie platieb

II.24.1.1 Dôvody pozastavenia

Komisia môže kedykoľvek úplne alebo čiastočne pozastaviť platby v rámci predbežného financovania a priebežné platby pre jedného alebo viacerých prijímateľov alebo platbu zostatku pre všetkých prijímateľov:

- a) ak má Komisia dôkaz o tom, že sa prijímateľ dopustil *nezrovnalostí, podvodu* alebo *porušenia povinností* v rámci postupu udeľovania grantu alebo pri vykonávaní zmluvy;
- b) ak má Komisia dôkazy o tom, že sa prijímateľ dopustil systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí, podvodu* alebo *vážneho porušenia povinností* v rámci iných grantov financovaných Úniou alebo Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu („Euratom“), ktoré mu boli udelené za podobných podmienok, a tieto *nezrovnalosti, podvod* alebo *porušenie povinností* majú značný vplyv na tento grant, alebo
- c) ak má Komisia podozrenie, že sa prijímateľ dopustil *nezrovnalostí, podvodu* alebo *porušenia povinností* v rámci postupu udeľovania grantu alebo pri vykonávaní zmluvy a musí overiť, či sa skutočne vyskytli.

II.24.1.2 Postup pozastavenia

Krok 1 – Pred pozastavením platieb musí Komisia zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho:

- a) informuje o:
 - i) svojom úmysle pozastaviť platby;
 - ii) dôvodoch pozastavenia;
 - iii) v prípadoch uvedených v článku II.24.1.1 písm. a) a b) o podmienkach, ktoré musia byť splnené na obnovenie platieb; a
- b) vyzve na predloženie pripomienok do 30 kalendárnych dní od prijatia *oficiálneho oznámenia*.

Krok 2 – Ak Komisia nedostane pripomienky alebo sa rozhodne pokračovať v postupe napriek pripomienkam, ktoré dostala, musí koordinátorovi zaslať *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje o:

- a) pozastavení platieb;
- b) dôvodoch pozastavenia;
- c) konečných podmienkach, za ktorých môžu byť platby obnovené v prípadoch uvedených v článku II.24.1.1 písm. a) a b);
- d) o orientačnom dátume ukončenia potrebného overenia v prípade uvedenom v článku II.24.1.1. písm. c).

Koordinátor musí o pozastavení bezodkladne informovať ostatných prijímateľov. Pozastavenie nadobúda účinnosť v deň, keď Komisia zašle *oficiálne oznámenie o pozastavení* (krok 2).

V opačnom prípade musí Komisia zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje, že v postupe pozastavenia nepokračuje.

II.24.1.3 Dôsledky pozastavenia

Počas obdobia pozastavenia platieb koordinátor nie je oprávnený predkladať:

- a) žiadne žiadosti o platby a doklady uvedené v článkoch I.4.2, I.4.3 a I.4.4; alebo
- b) ak sa pozastavenie týka len platieb v rámci predbežného financovania alebo priebežných platieb pre jedného alebo viacerých prijímateľov, žiadne žiadosti o platby a doklady týkajúce sa účasti príslušného prijímateľa alebo prijímateľov na *akcii*.

Príslušné žiadosti o platby a doklady sa môžu predkladať čo najskôr po obnovení platieb alebo sa môžu zahrnúť do prvej žiadosti o platbu splatnú po obnovení platieb v súlade s harmonogramom stanoveným v článku I.4.1.

Pozastavenie platieb nemá vplyv na právo koordinátora pozastaviť vykonávanie *akcie* v súlade s článkom II.16.1 alebo vypovedať zmluvu alebo účasť prijímateľa, ako sa stanovuje v článkoch II.17.1 a II.17.2.

II.24.1.4 Obnovenie platieb

Aby mohla Komisia obnoviť platby, prijímatelia musia splniť oznámené podmienky čo najskôr a musia Komisiu informovať o dosiahnutom pokroku.

Ak budú splnené podmienky na obnovenie platieb, pozastavenie sa zruší. Komisia zašle koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho o tom informuje.

II.24.2 Pozastavenie platobnej lehoty

II.24.2.1 Komisia môže platobnú lehotu stanovenú v článkoch I.4.2, I.4.3 a I.4.5 kedykoľvek pozastaviť, ak žiadosť o platbu nemôže byť schválená, pretože:

- a) nie je v súlade so zmluvou;
- b) neboli predložené náležité doklady; alebo
- c) existuje pochybnosť o oprávnenosti nákladov vykázaných vo finančných výkazoch a sú nevyhnutné dodatočné kontroly, preskúmania, audity alebo vyšetrovania.

II.24.2.2 Komisia musí zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje o:

- a) pozastavení; a
- b) dôvodoch pozastavenia.

Pozastavenie nadobúda účinnosť dňom odoslania *oficiálneho oznámenia* Komisiou.

II.24.2.3 Ak podmienky na pozastavenie platobnej lehoty už nie sú splnené, pozastavenie sa zruší a začne opäť plynúť zostávajúca platobná lehota.

Ak pozastavenie trvá viac ako dva mesiace, koordinátor môže požiadať Komisiu o vyjadrenie, či pozastavenie bude pokračovať.

Ak bola platobná lehota pozastavená z dôvodu nesúladu technických správ alebo finančných výkazov so zmluvou a ak revidovaná správa alebo výkaz neboli predložené alebo boli predložené, no boli takisto zamietnuté, Komisia môže vypovedať zmluvu alebo účasť prijímateľa v súlade s článkom II.17.3.1 písm. c) a znížiť grant, ako sa stanovuje v článku II.25.4.

ČLÁNOK II.25 – VÝPOČET KONEČNEJ SUMY GRANTU

Konečná suma grantu závisí od rozsahu, v akom sa *akcia* vykonala v súlade s podmienkami zmluvy.

Konečnú sumu grantu vypočíta Komisia v čase platby zostatku. Výpočet zahŕňa tieto kroky:

Krok 1 – Uplatnenie sadzby refundácie na oprávnené náklady a pripočítanie financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, jednotkových, paušálnych a jednorazových príspevkov

Krok 2 – Obmedzenie na *maximálnu sumu grantu*

Krok 3 – Zníženie z dôvodu zásady neziskovosti

Krok 4 – Zníženie z dôvodu nesprávneho vykonávania alebo porušenia iných povinností.

II.25.1 Krok 1 – Uplatnenie sadzby refundácie na oprávnené náklady a pripočítanie financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, jednotkových, paušálnych a jednorazových príspevkov

Tento krok sa uplatňuje takto:

- a) ak, ako sa stanovuje v článku I.3.2 písm. a) bode i), má grant formu refundácie skutočne vynaložených oprávnených nákladov, na tieto oprávnené náklady, ktoré Komisia schválila pre príslušné kategórie nákladov, prijímateľov a prepojené subjekty, sa uplatní sadzba refundácie stanovená v uvedenom článku;
- b) ak, ako sa stanovuje v článku I.3.2 písm. a) bodoch ii) až v), má grant formu refundácie oprávnených jednotkových nákladov, jednorazových nákladov alebo paušálnych nákladov, na tieto oprávnené náklady, ktoré Komisia schválila pre príslušné kategórie nákladov, prijímateľov a prepojené subjekty, sa uplatní sadzba refundácie stanovená v uvedenom článku.

Suma týkajúca sa práce dobrovoľníkov vykázanéj ako priame oprávnené náklady v prípade príslušných prijímateľov a prepojených subjektov musí byť obmedzená na najnižšiu z týchto súm:

- i) celkové zdroje financovania uvedené v záverečnom finančnom výkaze a schválené Komisiou, vynásobené 50 % alebo
- ii) suma týkajúca sa práce dobrovoľníkov uvedená v odhadovanom rozpočte stanovenom v prílohe III;

- c) ak, ako sa stanovuje v článku I.3.2 písm. b), má grant formu jednotkového príspevku, jednotkový príspevok stanovený v uvedenom článku sa vynásobí skutočným počtom jednotiek schválených Komisiou pre príslušných prijímateľov a prepojené subjekty;
- d) ak, ako sa stanovuje v článku I.3.2 písm. c), má grant formu jednorazového príspevku, Komisia uplatní jednorazovú sumu stanovenú v uvedenom článku pre príslušných prijímateľov a prepojené subjekty, ak zistí, že zodpovedajúce úlohy alebo časti *akcie* boli riadne vykonané v súlade s prílohou I;
- e) ak, ako sa stanovuje v článku I.3.2 písm. d), má grant formu paušálneho príspevku, paušálna sadzba stanovená v uvedenom článku sa uplatní na oprávnené náklady alebo príspevok, ktoré Komisia schválila pre príslušných prijímateľov a prepojené subjekty;
- f) ak v súlade s článkom I.3.2 písm. e) má grant formu financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, Komisia uplatní sumu uvedenú v článku pre príslušných prijímateľov a prepojené subjekty, ak zistí, že počas príslušného vykazovaného obdobia [boli splnené podmienky uvedené v prílohe I][a][dosiahnuté výsledky uvedené v prílohe I].

Ak sa v článku I.3.2 stanovuje kombinácia rôznych foriem grantu, získané sumy sa musia spočítať.

II.25.2 Krok 2 – Obmedzenie na *maximálnu sumu grantu*

Celková suma, ktorú Komisia vyplatí prijímateľom, nesmie v žiadnom prípade presiahnuť *maximálnu sumu grantu*.

Ak je suma získaná podľa kroku 1 vyššia ako táto maximálna suma, konečná suma grantu sa obmedzí na maximálnu sumu grantu.

Ak je práca dobrovoľníkov vykázaná ako súčasť priamych oprávnených nákladov, konečná výška grantu je obmedzená na sumu celkových oprávnených nákladov a príspevkov schválených Komisiou po odpočítaní sumy týkajúcej sa práce dobrovoľníkov schválenej Komisiou.

II.25.3 Krok 3 – Zníženie z dôvodu zásady neziskovosti

Pokiaľ v osobitných podmienkach nie je špecifikované inak, grant nesmie vytvárať pre prijímateľov zisk.

Zisk sa musí vypočítať takto:

- a) výpočet kladného rozdielu medzi celkovými príjmami v rámci akcie a celkovými oprávnenými nákladmi na akciu, a to takto:
 - { príjmy v rámci akcie
 - mínus
 - konsolidované celkové oprávnené náklady a príspevky schválené Komisiou, ktoré zodpovedajú sumám stanoveným v súlade s článkom II.25.1 }

Príjmy v rámci akcie sa vypočítajú takto:

- { príjmy generované *akciou* v prípade prijímateľov a prepojených subjektov, ktorí nie sú neziskovými organizáciami
- plus
- suma získaná podľa krokov 1 a 2; }

ak príjmy generované *akciou* sú konsolidovanými príjmami zistenými, generovanými alebo potvrdenými prijímateľmi a prepojenými subjektmi, ktorí nie sú neziskovými organizáciami, v deň, v ktorý koordinátor zostaví žiadosť o platbu zostatku.

Nepeňažné a finančné príspevky od tretích strán sa nepovažujú za príjmy.

- b) Ak je suma vypočítaná v písmene a) kladná, odpočíta sa od sumy vypočítanej podľa krokov 1 a 2, a to proporcionálne ku konečnej sadzbe refundácie skutočných oprávnených nákladov na *akciu* schválených Komisiou pre kategórie nákladov uvedené v článku I.3.2 písm. a) bode i).

II.25.4 Krok 4 – Zníženie z dôvodu nesprávneho vykonávania alebo porušenia iných povinností

Komisia môže znížiť *maximálnu sumu grantu*, ak *akcia* nebola riadne vykonaná v súlade s prílohou II (t. j. ak sa nevykonala alebo sa vykonala nedostatočne, čiastočne alebo oneskorene) alebo ak došlo k porušeniu inej povinnosti podľa zmluvy.

Suma, o ktorú sa grant zníži, bude úmerná rozsahu nesprávneho vykonania *akcie* alebo závažnosti porušenia povinností.

Pred znížením grantu musí Komisia zaslať koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho:

- a) informuje o:
- i) svojom zámere znížiť *maximálnu sumu grantu*;
 - ii) sume, o ktorú má v úmysle grant znížiť;
 - iii) dôvodoch zníženia;
- b) vyzve na predloženie pripomienok do 30 kalendárnych dní od prijatia oficiálneho oznámenia.

Ak Komisia nedostane pripomienky alebo sa rozhodne grant znížiť napriek pripomienkam, ktoré dostala, zašle koordinátorovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje o svojom rozhodnutí.

Ak sa grant zníži, Komisia musí vypočítať zníženú sumu grantu odpočítaním sumy, o ktorú sa grant znižuje (vypočítanej úmerne k nesprávnemu vykonávaniu *akcie* alebo závažnosti *porušenia povinností*), z *maximálnej sumy grantu*.

Konečnou sumou grantu bude nižšia suma z týchto dvoch súm:

- a) suma získaná podľa krokov 1 až 3; alebo
- b) znížená suma grantu podľa kroku 4.

ČLÁNOK II.26 – VYMÁHANIE

II.26.1 Vymáhanie v čase platby zostatku

Ak má platba zostatku formu vymáhania, koordinátor musí vrátiť Komisii príslušnú sumu aj v prípade, že nebol konečným prijímateľom dlžnej sumy.

II.26.2 Vymáhanie po platbe zostatku

Ak sa má suma vymôcť v súlade s článkami II.27.6, II.27.7 a II.27.8, prijímateľ, ktorého sa týkajú zistenia auditu alebo úradu OLAF musí vrátiť Komisii príslušnú sumu. Ak sa zistenia auditu netýkajú konkrétneho prijímateľa (alebo jeho prepojených subjektov), koordinátor musí vrátiť Komisii príslušnú sumu aj v prípade, že nebol konečným prijímateľom dlžnej sumy.

Každý prijímateľ je zodpovedný za vrátenie súm neoprávnene vyplatených Komisiou ako príspevok na náklady vynaložené jeho prepojenými subjektmi.

II.26.3 Postup vymáhania

Pred vymáhaním musí Komisia zaslať dotknutému prijímateľovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom:

- a) ho informuje o svojom úmysle vymáhať neoprávnene vyplatenú sumu;
- b) uvedie splatnú sumu a dôvody vymáhania; a
- c) vyzve ho, aby predložil svoje pripomienky v stanovenej lehote.

Ak neboli predložené žiadne pripomienky alebo ak aj napriek pripomienkam, ktoré predložil prijímateľ, Komisia rozhodne pokračovať v postupe vymáhania, môže Komisia potvrdiť vymáhanie zaslaním *oficiálneho oznámenia* prijímateľovi pozostávajúceho z oznámenia o dlhu s uvedením podmienok a dátumu splatnosti.

Ak sa platba neuhradí do dátumu uvedeného v oznámení o dlhu, Komisia vymôže dlžnú sumu:

- a) vzájomným započítaním, bez predchádzajúceho súhlasu prijímateľa, so sumami, ktoré majú byť vyplatené prijímateľovi Komisiou alebo výkonnou agentúrou (z rozpočtu Únie alebo Euratomu) („vzájomné započítanie“).

Vo výnimočných prípadoch a na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Únie môže Komisia vzájomne započítať sumy pred dátumom splatnosti.

Proti takémuto vzájomnému započítaniu možno podať žalobu na Všeobecnom súde Európskej únie v súlade s článkom 263 ZFEÚ;

- b) čerpaním finančnej záruky, ak bola poskytnutá v súlade s článkom I.4.2 („čerpanie finančnej záruky“);
- c) odvolaním sa na spoločnú a nerozdielnú zodpovednosť prijímateľov až do výšky maximálneho príspevku EÚ uvedeného pre každého prijímateľa v odhadovanom rozpočte ;
- d) podaním žaloby, ako sa stanovuje v článku II.18.2 alebo v osobitných podmienkach, alebo prijatím vykonateľného rozhodnutia, ako sa stanovuje v článku II.18.3.

II.26.4 Úroky z omeškania

Ak suma nebude zaplatená do dátumu uvedeného v oznámení o dlhu, k sume, ktorá sa má vymôcť, budú pripočítané úroky z omeškania vypočítané podľa sadzby stanovenej v článku I.4.14 za obdobie odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti uvedenom v oznámení o dlhu až do (a vrátane) dňa, keď Komisia prijme platbu v plnej výške.

Čiastkové platby sa najprv musia započítať oproti poplatkom a úrokom z omeškania a až potom oproti istine.

II.26.5 Bankové poplatky

Bankové poplatky, ktoré vzniknú v procese vymáhania, musí znášať dotknutý prijímateľ, pokiaľ sa neuplatňuje smernica 2007/64/ES⁴.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES⁴ z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES.

ČLÁNOK II.27 – KONTROLY, AUDITY A HODNOTENIA

II.27.1 Technické a finančné kontroly, audity, priebežné a záverečné hodnotenia

Komisia môže počas vykonávania *akcie* alebo neskôr vykonať technické a finančné kontroly a audity s cieľom určiť, či prijímatelia riadne vykonávajú *akciu* a plnia povinnosti vyplývajúce zo zmluvy. Môže takisto skontrolovať povinné záznamy prijímateľov na účely pravidelných posúdení jednorazových súm, jednotkových nákladov alebo paušálnych súm.

S informáciami a dokumentmi poskytnutými v rámci kontrol alebo auditov sa zaobchádza dôverne.

Okrem toho môže Komisia vykonať priebežné alebo záverečné hodnotenie vplyvu *akcie* vo vzťahu k cieľom príslušného programu Únie.

Kontroly, audity alebo hodnotenia zo strany Komisie môžu vykonať priamo zamestnanci Komisie alebo akýkoľvek iný externý subjekt oprávnený konať v jej mene.

Takéto kontroly, audity alebo hodnotenia môže Komisia začať počas vykonávania zmluvy a počas päťročného obdobia od dátumu platby zostatku. Toto obdobie je obmedzené na tri roky, ak *maximálna suma grantu* nepresahuje 60 000 EUR.

Postupy v rámci kontroly, auditu alebo hodnotenia sa považujú za začaté v deň prijatia listu, ktorým ich Komisia oznamuje.

Ak sa audit vykonáva u prepojeného subjektu, príslušný prijímateľ o tom musí uvedený prepojený subjekt informovať.

II.27.2 Povinnosť uchovávať dokumenty

Prijímatelia musia uchovávať všetky originály dokumentov, najmä účtovné a daňové záznamy, na primeranom nosiči, vrátane digitalizovaných originálov, ak ich povoľujú príslušné vnútroštátne právne predpisy a v súlade s podmienkami, ktoré sú v nich stanovené, a to počas obdobia piatich rokov, ktoré začína plynúť dňom platby zostatku.

Obdobie, počas ktorého sa musia uchovávať dokumenty, je obmedzené na tri roky, ak *maximálna suma grantu* nepresahuje 60 000 EUR.

Obdobia stanovené v prvom a druhom pododseku sú dlhšie v prípade, že prebiehajú audity, odvolania, spory alebo presadzovanie nárokov, ktoré sa týkajú grantu, vrátane prípadov uvedených v článku II.27.7. V takýchto prípadoch prijímatelia musia uchovávať dokumenty, pokiaľ tieto audity, odvolania, spory alebo presadzovanie nárokov nie sú uzavreté.

II.27.3 Povinnosť poskytovať informácie

Ak sa kontrola, audit alebo hodnotenie začalo pred platbou zostatku, koordinátor musí poskytnúť všetky informácie, vrátane informácií v elektronickej podobe, ktoré si vyžiada Komisia alebo akýkoľvek iný externý subjekt splnomocnený Komisiou. V náležitých prípadoch môže Komisia požiadať o poskytnutie týchto informácií priamo prijímateľa.

Ak sa kontrola alebo audit začali po platbe zostatku, informácie uvedené v predchádzajúcom pododseku musí poskytnúť dotknutý prijímateľ.

Ak si dotknutý prijímateľ neplní povinnosti stanovené v prvom a druhom pododseku, Komisia môže považovať:

- a) akékoľvek náklady nedostatočne odôvodnené informáciami, ktoré poskytol prijímateľ, za neoprávnené;

- b) akékoľvek financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, akýkoľvek jednotkový, jednorazový alebo paušálny príspevok nedostatočne odôvodnený informáciami, ktoré poskytol prijímateľ, za nespltné.

II.27.4 Kontroly na mieste

Počas kontroly na mieste prijímateľa musia umožniť zamestnancom Komisie, ako aj externým pracovníkom povereným Komisiou, aby mali prístup do vonkajších a vnútorných priestorov, kde sa *akcia* vykonáva alebo vykonávala, ako aj ku všetkým potrebným informáciám vrátane informácií v elektronickej podobe.

Musia zabezpečiť, aby informácie boli ľahko dostupné v čase kontroly na mieste a aby sa požadované informácie odovzdali v primeranej podobe.

Ak dotknutý prijímateľ odmietne zabezpečiť prístup do vonkajších a vnútorných priestorov a k informáciám, ako sa požaduje v prvom a druhom pododseku, Komisia môže považovať:

- a) akékoľvek náklady nedostatočne odôvodnené informáciami, ktoré poskytol prijímateľ, za neoprávnené;
- b) akékoľvek financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, akýkoľvek jednotkový, jednorazový alebo paušálny príspevok nedostatočne odôvodnený informáciami, ktoré poskytol prijímateľ, za nespltné.

II.27.5 Námietskové konanie v rámci auditu

Na základe zistení, ku ktorým sa dospelo počas auditu, sa musí vypracovať predbežná správa („návrh audítorskej správy“). Túto správu musí Komisia alebo jej oprávnený zástupca zaslať dotknutému prijímateľovi, ktorému sa musí poskytnúť lehota 30 kalendárnych dní odo dňa jej doručenia na predloženie pripomienok. Záverečná správa („záverečná audítorská správa“) sa dotknutému prijímateľovi musí zaslať do 60 kalendárnych dní od uplynutia lehoty na predkladanie pripomienok.

II.27.6 Účinky zistení auditu

Na základe konečných zistení auditu Komisia môže prijať opatrenia, ktoré považuje za potrebné, vrátane vymáhania všetkých platieb alebo ich časti v čase platby zostatku alebo po platbe zostatku, ktorú vykonala, ako sa stanovuje v článku II.26.

Ak sú konečné zistenia auditu k dispozícii až po vykonaní platby zostatku, suma, ktorá sa má vymôcť, zodpovedá rozdielu medzi upravenou konečnou sumou grantu stanovenou v súlade s článkom II.25 a celkovou sumou vyplatenou prijímateľovi v rámci zmluvy na vykonávanie *akcie*.

II.27.7 Náprava systémových alebo opakujúcich sa nezrovnalostí, podvodu alebo porušenia povinností

II.27.7.1 Komisia môže rozšíriť zistenia z auditu iných grantov na tento grant, ak:

- a) sa zistí, že sa dotknutý prijímateľ dopustil systémových alebo opakujúcich sa nezrovnalostí, podvodu alebo *porušenia povinností* v rámci iných grantov financovaných EÚ alebo Euratomom, ktoré boli udelené za podobných podmienok, a takéto *nezrovnalosti, podvod* alebo *porušenie povinností* majú značný vplyv na tento grant; a
- b) sa konečné zistenia auditu dotknutému prijímateľovi zašlú prostredníctvom *oficiálneho oznámenia* spolu so zoznamom grantov dotknutých zisteniami v lehote uvedenej v článku II.27.1.

Takéto rozšírenie zistení môže mať za následok:

- a) zamietnutie nákladov ako neoprávnených;
- b) zníženie grantu, ako sa stanovuje v článku II.25.4;
- c) vymáhanie neoprávnene vyplatených súm, ako sa stanovuje v článku II.26;
- d) pozastavenie platieb, ako sa stanovuje v článku II.24.1;
- e) pozastavenie vykonávania *akcie*, ako sa stanovuje v článku II.16.2;
- f) vypovedanie, ako sa stanovuje v článku II.17.3.

II.27.7.2 Komisia musí zaslať dotknutému prijímateľovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje o systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostiach*, *podvode* alebo *porušení povinností* a o svojom zámere rozšíriť zistenia z auditu, spolu so zoznamom dotknutých grantov.

a) Ak sa zistenia týkajú oprávnenosti nákladov, postup je takýto:

Krok 1 – *Oficiálne oznámenie* musí obsahovať:

- i) výzvu na predloženie pripomienok k zoznamu grantov dotknutých zisteniami;
- ii) žiadosť o predloženie revidovaných finančných výkazov k všetkým dotknutým grantom;
- iii) ak je to možné, opravnú sadzbu na extrapoláciu stanovenú Komisiou na výpočet súm, ktoré majú byť zamietnuté na základe systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí*, *podvodu* alebo *porušenia povinností*, ak dotknutý prijímateľ:
 - sa domnieva, že predloženie revidovaných finančných výkazov nie je možné alebo uskutočniteľné, alebo
 - nepredloží revidované finančné výkazy.

Krok 2 – Dotknutý prijímateľ má 60 kalendárnych dní od doručenia *oficiálneho oznámenia* na predloženie pripomienok a revidovaných finančných výkazov alebo na navrhnutie riadne odôvodnenej alternatívnej metódy opravy. Toto obdobie môže Komisia v odôvodnených prípadoch predĺžiť.

Krok 3 – Ak príslušný prijímateľ predloží revidované finančné výkazy so zohľadnením zistení, Komisia na základe týchto revidovaných výkazov určí sumu, ktorá sa má opraviť.

Ak prijímateľ navrhne alternatívnu metódu opravy a Komisia s touto metódou súhlasí, Komisia musí zaslať dotknutému prijímateľovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- i) že súhlasí s príslušnou alternatívnou metódou;
- ii) o upravených oprávnených nákladoch určených použitím tejto metódy.

V opačnom prípade musí Komisia zaslať dotknutému prijímateľovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- i) že nesúhlasí s pripomienkami alebo navrhnutou alternatívnou metódou;
- ii) o upravených oprávnených nákladoch určených použitím metódy extrapolácie pôvodne oznámenej prijímateľovi.

Ak sú zistenia o systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostiach*, *podvode* alebo *porušení povinností* k dispozícii až po vykonaní platby zostatku, suma, ktorá sa má vymôcť, zodpovedá rozdielu medzi:

- i) upravenou konečnou sumou grantu stanovenou v súlade s článkom II.25 na základe upravených oprávnených nákladov vykázaných prijímateľom a schválených Komisiou alebo na základe upravených oprávnených nákladov po extrapolácii; a
 - ii) celkovou sumou vyplatenou prijímateľom v rámci zmluvy na vykonávanie *akcie*;
- b) Ak sa zistenia týkajú nesprávneho vykonávania alebo porušenia inej povinnosti, postup je takýto:

Krok 1 – *Oficiálne oznámenie* musí obsahovať:

- i) výzvu prijímateľovi na predloženie pripomienok k zoznamu grantov dotknutých zisteniami a
- ii) paušálnu opravnú sadzbu, ktorú Komisia zamýšľa uplatniť na *maximálnu sumu grantu* alebo jeho časť v súlade so zásadou proporcionality.

Krok 2 – Príslušný prijímateľ má 60 kalendárnych dní od doručenia *oficiálneho oznámenia* na predloženie pripomienok alebo na navrhnutie riadne odôvodnenej alternatívnej paušálnej sadzby.

Krok 3 – Ak Komisia súhlasí s alternatívnou paušálnou sadzbou, ktorú navrhne prijímateľ, musí prijímateľovi zaslať *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- i) že súhlasí s príslušnou alternatívnou paušálnou sadzbou;
- ii) o opravenej sume grantu určenej uplatnením tejto paušálnej sadzby.

V opačnom prípade musí Komisia zaslať dotknutému prijímateľovi *oficiálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- i) že nesúhlasí s pripomienkami alebo navrhnutou alternatívnou paušálnou sadzbou;
- ii) o opravenej sume grantu určenej uplatnením paušálnej sadzby pôvodne oznámenej prijímateľovi.

Ak sú zistenia o systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostiach*, *podvode* alebo *porušení povinností* k dispozícii až po vykonaní platby zostatku, suma, ktorá sa má vymôcť, zodpovedá rozdielu medzi:

- i) upravenou konečnou sumou grantu po uplatnení opravy paušálnou sadzbou; a
- ii) celkovou sumou vyplatenou prijímateľom v rámci zmluvy na vykonávanie *akcie*.

II.27.8 Práva úradu OLAF

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) disponuje na účely vykonávania kontrol a vyšetrovaní rovnakými právami ako Komisia, najmä právom na prístup.

Podľa nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/96⁵ a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013⁶ môže úrad OLAF takisto vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste v súlade s postupmi stanovenými v právnych predpisoch Únie týkajúcich sa ochrany finančných záujmov Únie pred *podvodmi* a inými *nezrovnalosťami*.

⁵ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

Zistenia úradu OLAF môžu viesť v náležitých prípadoch k vymáhaniu súm od prijímateľov Komisiou.

Okrem toho, zistenia vyplývajúce z vyšetrovania úradu OLAF môžu viesť k trestnému stíhaniu podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

II.27.9 Práva Európskeho dvora audítorov a Európskej prokuratúry

Európsky dvor audítorov a Európska prokuratúra zriadená nariadením Rady (EÚ) 2017/1939⁷ majú rovnaké práva ako Komisia, predovšetkým právo na prístup na účely kontrol, auditov a vyšetrovaní.

⁷ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry.